

Hilkka Louhivuori

Taipaleeni laulukirjoittajana

Ensimmäisistä sävellyksistä tähän pisteeseen – Oman säveltäjyyden pohdintaa

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin tutkinto

Opinnäytetyö

20.11.2017

Tekijä Otsikko Sivumäärä Aika	Hilikka Louhivuori Taipaleeni laulukirjoittajana - Ensimmäisistä sävellyksistä tähän pisteeseen – Oman säveltäjyyden pohdintaa 31 sivua + 2 liitettä 20.11.2017
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkipedagogi
Ohjaaja	Juha Karvonen, FM Laszlo Süle, MuM
<p>Tämän opinnäytetyön kirjallisessa osiossa reflektoin säveltäjyyttäni – miten olen kehittynyt laulukirjoittajana ja millaisia haasteita olen kohdannut sen saralla elämäni aikana. Käsittelen eri työvaiheita opintojeni loppukonsertin kappaleiden valmistamisessa ja vertaan niitä aiempiin työtapoihin. Tarkastelen säveltämiseen liittyviä haasteita niin yleisellä tasolla kuin omaankin musiikilliseen uraani liittyen; millaisia vaiheita olen käynyt sen saralla läpi, millaisia onnistumisia olen kohdannut ja mitkä tekijät ovat vaikuttaneet näihin.</p> <p>Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus koostuu vuoden 2017 aikaisesta sävellysprosessistani sekä lauluopintojeni loppukonsertista, jossa esitin tämän laulukirjoitusprosessin myötä syntyneet kappaleet. Pyrkimykseni oli työtä aloittaessa, että kirjallinen sekä toiminnallinen osuus tukisivat toisiaan mahdollisimman hyvin. Sekä kirjallinen työ että loppukonsertti toimivat deadlineksi sävellyksilleni, joita en olisi todennäköisesti saanut muuten tehtyä johtuen monta vuotta kestäneestä writer's blockista. Talvella 2017 päätin haastaa itseni asettamalla takarajan, johon mennessä minun olisi saatava konsertillinen kappaleita valmiiksi – tavalla tai toisella. Tässä työssä tarkastelen kappaleiden syntymistä prosessikirjoittamisen teorian näkökulmasta. Valitsin tarkastelunkohteeksi neljä vuoden 2017 aikana syntynyttä kappaletta, jotka esittelen niiden ensimmäisistä luonnosteluversioista tähänhetkisiin.</p> <p>Kirjallisen työn reflektio auttoi kirkastamaan kuvaa itsestäni laulukirjoittajana ja muusikkona. Tällä oli suuri positiivinen vaikutus kaikkeen luovaan tekemiseeni. Sain lisää itsevarmuutta joutuessani kohtaamaan laulukirjoittamiseen liittyviä pelkoja, joita ovat olleet mm. keskeneräisten ideoiden jakaminen muille. Myös sävellyksiini ja identiteettiini vaikuttaneiden tekijöiden pohtiminen avoimesti alkoi tuntua vähemmän pelottavalta työn edetessä.</p> <p>Työn suurimpana henkilökohtaisena saavutuksena on sävellysten valmistuminen sekä oman musiikillisen identiteetin vahvistuminen. Toivon, että tämän opinnäytetyön lukijat saisivat inspiraatiota laulukirjoittamiseen tai muuhun luovaan työhön kuten minäkin sain lukiessani muiden säveltäjien kirjoittamista haasteista ja onnistumisista.</p>	
Avainsanat	Säveltäminen, laulukirjoitus, improvisointi, writer's block

Author Title	Hilkka Louhivuori My Path as a Songwriter
Number of Pages Date	31 pages + 2 appendices 20 November 2017
Degree	Bachelor of Music Education
Degree Programme	Music Degree
Specialisation option	Voice Teacher
Instructors	Juha Karvonen MA Laszlo Süle, MMus
<p>This thesis focuses on my songwriting and different phases of it. I am describing how I have developed as a composer and what kind of challenges I have faced during my musical career. I'm introducing the methods how I composed my very first songs compared to the previous ones.</p> <p>The subject of this final project arose from my personal need of composing my own music. I've been making my own songs since I was 2 years old, but during the year 2011 I started to have a so called writer's block more and more often until my songwriting stopped completely. In this thesis I reflect on different causes to the writer's block. During a few years I could only write drafts and small ideas, but wasn't able to finish any of them. During those years I read a lot about songwriting and writer's block. I found out that most of the writers who have suffered from writer's block, have experienced, that the deadlines are the best way to get rid of it. I decided to challenge myself and set a time limit when I should have an amount of songs finished.</p> <p>In this thesis my final concert acts as a deadline. I'm considering four of my songs which I performed in the concert in November 2017 from the point of view of process theory of composition. I introduce the first drafts and ideas of them, different working methods and how I finally got them ready.</p> <p>The reflection in the written part of the thesis helped me to clarify my identity as a musician, artist and even as a person. I got more self-confidence since I had to face fears regarding to the songwriting, such as publishing unfinished drafts.</p> <p>The biggest outcomes of this thesis are the finished songs and strengthened musical identity. I hope that the readers of this work could get inspiration and tools for their songwriting as I got from reading about the challenges and successes of the other songwriters.</p>	
Keywords	Composing, songwriting, improvising, writer's block

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Laulunkirjoittaminen ja siihen liittyvät käsitteet	2
2.1	Laulunkirjoittaminen	3
2.2	Säveltäminen	3
2.3	Co-writing	4
2.4	Improvisointi ja säveltäminen	5
2.5	Writer's block	5
2.6	Prosessikirjoittaminen	6
3	Omaan luomisprosessiin vaikuttavia tekijöitä	7
3.1	Ulkoiset paineet ja odotukset	7
3.2	Itsetunto ja musiikillinen identiteetti	8
3.3	Itsekritiikki	9
3.4	"Sonta on parasta lannoitetta"	10
3.5	Deadlinet	12
3.6	Inspiraatio	13
4	Merkittävimmät kappaleeni säveltämykseni kannalta	14
4.1	Lapsena tekemät laulut välillä 1992-2004	14
4.2	Ensimmäiset sävellykset omilla sanoituksilla 2007-2008	15
4.3	Ammattiohjelmien aikana tekemäni sävellykset 2011-2016	16
5	Loppukonsertissa esitettävien kappaleiden luomisprosessit	17
5.1	Loppukonserttiin säveltämäni kappaleet	18
5.2	Yövalo	19
5.3	Heijastus	20
5.4	Suojassa	22
5.5	Pinnalla	24
6	Pohdinta	27
	Lähteet	30

Liitteet

Liite 1. Ääniteliitteet

Liite 2. Kappaleiden lyriikoiden vaiheita

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkastelunkohteena on oma musiikintekeminen musiikin harrastamisen alkuvaiheista tähän hetkeen. Alun perin tarkoituksena oli kirjoittaa ainoastaan Metropolian opintojeni loppukonserttiin kirjoittamieni kappaleiden sävellysprosessista, mutta päädyinkin tarkastelemaan omaa säveltäjäyttäni laajemmin. Opinnäytetyötä kirjoittaessani huomasin musiikilliseen taustani ja identiteettiini liittyvien pohdintojen vaikuttaneen positiivisesti sen hetkiseen musiikintekemiseen. Näin ollen päätin laajentaa aiheeni omasta säveltäjäydestä kirjoittamiseen.

Työtapana on ollut muistella ja tarkastella mitä olen tehnyt 2-26 vuoden iässä musiikin saralla laulunkirjoittamisen näkökulmasta. Pohdin työssäni mm. millaisia kappaleita olen säveltänyt ja mikä merkitys niillä on ollut säveltäjäyhdelleni sekä mitkä tekijät ovat vaikuttaneet siihen, millainen muusikko ja säveltäjä olen tällä hetkellä.

Uuden musiikin luominen on ollut minulle lapsesta asti todella merkittävä osa elämäni - yhtä lailla kuin pianonsoitto ja laulaminenkin. Aloin keksiä omia lauluja jo 2-vuotiaana. Näistä improvisoiduista lauluista on valtavat määrät tallenteita videoilla ja kaseteilla vuosilta 1992-1996. Isosiskoni Aino Peltomaa (os. Louhivuori) (2004) on tehnyt pro gradu -työnsä käsitellen laulujeni tonaalisuuden kehitystä. Improvisaatiotani sekä säveltäjäyttäni on siis jo tutkittu, mutta vasta nyt olen itse asian äärellä pohtimassa omaa polkuani laulunkirjoittajana.

Se, miksi päädyin juuri tähän aiheeseen opinnäytetyössäni, on vuosia kestäneen *writer's blockin*¹ ansiota. Vuoden 2011 aikana laulunkirjoittamiseni alkoi takkuilla ja lopulta en saanut kokonaisia kappaleita tehtyä valmiiksi ollenkaan. Siitä lähtien, kun edellisen oman bändini toiminta loppui, olen haaveillut pääseväni esittämään taas omia kappaleita. Viisi vuotta kestäneen laulunkirjoitusblokin aikana kerkesin turhautua hyvin monta kertaa. Ongelma ei ollut siinä, etteikö minulla olisi ollut ideoita kappaleisiin, vaan siinä etten kerta kaikkiaan saanut tehtyä aihioista valmiita kokonaisia kappaleita. Kokeiltuani useita eri tapoja blokista eroon pääsemiseksi, huomasin deadlineista olevan kaikista eniten apua. Yhtenä päivänä tajusin, että en voi ikuisesti pakoilla konkreettisen deadline asettamista itselleni. Mikä olisikaan parempi deadline kuin

¹ Ks. Luku 2.5, Käsitteitä, Writer's block

järjestää konsertti omista kappaleista? Päätin ottaa riskin ja ryhtyä tuumasta toimeen. Jos kappaleet eivät jostain syystä valmistuisikaan konserttiin mennessä, tai en olisi niihin tyytyväinen, ainakin olisin yrittänyt ja varmasti oppinut prosessista jotain.

Esitin tämän opinnäytetyön myötä syntyneet kappaleet Metropolian opintojeni loppukonsertissa marraskuussa 2017. Suurimpana tavoitteenani oli saada kaikista muistakin kuin tutkintoon valmistuvista biisi-ideoistani valmiita kappaleita ja että pääsisin soittamaan niitä bändini kanssa. Alkaessani kirjoittaa toivoin, että tämän laulunkirjoitusprojektin myötä saisin uuden vaihteen silmään säveltämisen parissa ja rohkaistuisin kirjoittamaan yhä enemmän kappaleita, jotka päätyisivät muuallekin kuin omaan pöytälaatikkooni pölyttymään.

Olen itse saanut ”vertaistukea” lukiessani muiden laulunkirjoittajien kohtaamista haasteista ja kuinka he ovat päässeet niistä yli. Toivon, että nyt oma työni voisi inspiroida ja rohkaista lukijoita kirjoittamaan kappaleita tai auttaisi laulunkirjoitusblokista eroon pääsemisessä.

2 Laulunkirjoittaminen ja siihen liittyvät käsitteet

Tässä luvussa käyn läpi käsitteitä, jotka ovat olennaisia opinnäytetyöni ja laulunkirjoitusprosessini kannalta. Henkilökohtaisesti en haluaisi käyttää käsitteitä, jotka viittaavat johonkin tiettyyn musiikkigenreen. Haluaisin puhua *säveltämisestä* ja *laulunkirjoittamisesta* ilman sellaisen oletuksen syntymistä, että esimerkiksi säveltämisestä puhuessa tarkoittaisin vain jazz-kappaleen kirjoittamista tai laulunkirjoituksen yhteydessä pop-kappaletta. Tämä johtunee siitä, että haluaisin muutenkin olla lokeroimatta omia sävellyksiäni johonkin tiettyyn genreen. Tämä taas saattaa johtua siitä, että en koe olevani vahvasti pelkästään esim. jazzmuusikko sen enempiä kuin pop- tai soul-laulajakaan, vaan vähän niitä kaikkia. Olen kiinnostunut todella monenlaisesta musiikista ja sävellyksissäni kuuluukin vaikutteita monesta eri musiikkityylistä, kuten jazzista, pop-musiikista, soulista, maailmanmusiikista, suomalaisesta kansanmusiikista, R&B:stä sekä elektronisesta musiikista. Tässä opinnäytetyössä tulen käyttämään näitä molempia termejä. Laulunkirjoittamisella ja säveltämisellä tarkoitan omalla kohdallani ylipäätään uuden musiikin luomista.

2.1 Laulunkirjoittaminen

Laulunkirjoittaminen viittaa sananmukaisestikin enemmän tekstilähtöisyyteen kuin säveltäminen. Karkeasti jaoteltuna säveltäminen voi olla laulun tekemistä ilman laululyriikoita, kun taas laulunkirjoittamisessa teksti on hyvin olennaisessa roolissa. Pop-musiikki on harvemmin instrumentaalista eli pelkistä soittamista koostuvaa musiikkia. Usein niin laulunkirjoittajista kuin säveltäjistä käytetään termiä musiikintekijä. Säveltäjyyden jäljillä –kirjassa (Partti & Ahola 2016, 14.) todetaan, että tätä kirjaa varten haastatellut musiikintekijät, jotka kirjoittavat myös sanoituksia, kokevat usein 'lauluntekijän' tai 'biisintekijän' kuvaavan työnsä luonnetta paremmin kuin 'säveltäjä'.

2.2 Säveltäminen

Säveltäminen yhdistetään usein taidemusiikkiin, kun taas laulunkirjoittaminen populaarimusiikkiin. Sävellysprosessi on pään sisässä tapahtuvan ajattelun ja fyysisen luomisen yhdistelmä. Säveltäjästä riippuen työ voi alkaa yksittäisestä päässä soivasta melodiasta, hyvästä sointukierrosta tai rumpukompista. Sävellystehtävän alussa idea on usein epämääräinen, mutta täsmentyy prosessin edetessä. (Heinonen 1995, 12.)

Musiikin luomisprosessiin kuuluvia rooleja ovat *säveltäjä, sanoittaja, sovittaja, tuottaja ja tulkitsija*. *Säveltäjä* vastaa melodiasta sekä harmoniasta ja *sanoittaja* kirjoittaa kappaleeseen tekstin. Joskus sanoitukset saattavat syntyä ennen muita musiikillisia elementtejä ja joskus taas sanat syntyvät valmiin melodian ja rytmin päälle. *Sovittaja* voi parhaimmillaan viedä sävellyksen aivan uudelle tasolle esimerkiksi lisäämällä siihen mielenkiintoisia värejä ja mausteita kuten erilaisia soundeja, rytmejä, äänitehosteita tai instrumentteja. (Elo 2010.)

On aina kappalekohtaista hoitaako yksi ihminen itse kaiken, onko jokaiseen rooliin erillinen henkilö vai osallistuuko kaikki yhdessä eri tehtäviin. Populaarimusiikin puolella on yhä yleisempää, että kappaleet tehdään usean eri henkilön voimin. Tällaisesta ryhmätyönä tehdystä säveltämisestä käytetään termiä *co-writing*.

2.3 Co-writing

Co-write termiä käytetään suomen kielessä paljon, sillä sille ei ole olemassa kovin hyvää suomennosta. Yhteiskirjoittaminen lienee paras käännös. Sanasta käytetään myös erilaisia taivutusmuotoja; puhutaan niin co-writesta kuin co-writingista. Termi yhdistetään usein popmusiikkiin ja musiikin teolliseen tuotantoon. Joillekin sana saattaa herättää negatiivisiakin ajatuksia musiikin liukuhihnatuotannosta sekä konemaisesta ja ehkä kylmästäkin tavasta tehdä kappaleita tietyn kaavan mukaan.

Yhteiskirjoittamisen on havaittu olevan erittäin tehokas tapa luoda kappaleita nopealla aikataululla. Luulenkin, että pop-musiikin kentällä tämä on käytetyin laulunkirjoitusmenetelmä johtuen mm. tiukoista aikarajoista, kovasta kilpailusta sekä uusien kappaleiden loputtomasta tarjonnasta. Mielestäni tällaista tehokasta laulunkirjoitusta ei pitäisi aliarvioida tai pitää vähemmän taiteellisena. Se, että sävelletään tiukalla aikataululla ja rutiininomaisesti ei tarkoita sitä, etteikö työssä käytettäisi ihan samalla tavalla luovuutta kuin hitaammassakin luomisprosessissa. Suomalaisten musiikintekijöiden popkappaleet maailmalla –kirjassa (2016) esitellään erilaiset musiikintekijöiden roolit seuraavasti:

TOPLINER

Topliner on säveltäjätyyppi, joka vastaa ensisijaisesti kappaleen melodiasta ja sanoituksesta.

TRACKER

Tracker, track writer tai track guy on säveltäjätyyppi, joka toimii musiikintekoprosessissa demoäänittäjänä ja -tuottajana. Trackerin työkalu on sekvensseri, jolla hän tekee trackin eli ääniraidan ja osallistuu säveltämiseen luomalla soundeja ja esimerkiksi basso- tai sointupohjaa. Trackerin tekemä track tai tuotanto saattaa päätyä myös julkaistuu kappaleeseen, mutta useimmissa tapauksissa lopullisen julkaisun tuottaa eri henkilö. Termejä tracker ja tuottaja käytetään välillä myös synonyymisesti.

SÄVELTÄJÄ

Popkappaleita tehtäessä työskennellään yhä harvemmin ns. perinteisen säveltäjän tapaan, mutta toimialalla on joitakin tekijöitä, jotka työstävät esimerkiksi pelkästään melodiaa ja soinnutusta.

SANOITTAJA Sanoittaja tekee joko valmiita sanoituksia sävellettäväksi tai sanoittaa valmiita sävellyksiä. Pelkästään sanoittavia tekijöitä on kansainvälisellä kentällä työskentelevissä popmusiikintekijöissä harvoja. (Hiltunen & Hottinen 2016.)

Tämän opinnäytetyön aikana syntyneiden kappaleiden tekoprosessissa olen toiminut kaikissa edellä mainituissa rooleissa. Kappaleita ei ole vielä äänitetty tai tuotettu loppuun asti, mutta osan kappaleista olen miettinyt tuotannollisestikin melko pitkälle. Emme ole vielä miettineet

bändini kanssa, pyydämmekö debyyttialbumimme tekoprosessiin jonkun ulkopuolisen tuottajan vai pärjäisimmekö kenties omin voimin. Yhtyeeni kitaristi on minua enemmän perillä miksaamisesta² sekä tuotannollisista seikoista, joten uskoisin että emme tule tarvitsemaan juurikaan erillistä tuottajaa³ tai miksaajaa.

2.4 Improvisointi ja säveltäminen

Improvisoinnissa ja säveltämisessä on pohjimmiltaan kyse täysin samasta asiasta. Molemmissa luodaan uutta musiikkia. Suurin eroavaisuus näissä lienee se, että improvisoinnissa ei välttämättä pyritä luomaan hetkessä uutta sävellystä, kun taas säveltäessä luoduista elementeistä jää jokin pysyvä muoto. Sävelletty musiikki saattaa syntyä yhtä lailla hetkessä kuin improvisoitu, mutta tarkoituksena on tehdä kappaleesta sellainen mitä on mahdollista soittaa sellaisenaan myöhemminkin. Improvisoitu musiikki jää usein siihen hetkeen, kun äänet luodaan eikä niitä toisteta enää sen jälkeen - ainakaan tarkoituksenmukaisesti. Jukka H. Peltomäki (2015-2017) määrittelee improvisoinnin musiikin vapaaksi, spontaaniksi tuottamiseksi oman kuulohavainnon, tunnelman, mielialan, sekä tieto- ja taitotason pohjalta.

Itse lähestyn säveltämistä lähes aina improvisoinnin kautta. Saatan soitella pianolla tai kitaralla mitä mieleen ensimmäisenä juolahtaa ja jos löydän jonkin mielenkiintoisen idean, nappaan sen talteen ja alan kehittää sitä lisää. Myös osa loppukonserttiini tulevista kappaleista on muodostunut bändin kanssa jammaamalla, eli yhdessä improvisoidessa.

2.5 Writer's block

Writer's block –termi on yleisessä käytössä suomen kielessä – erityisesti puhekielessä. Siitä käytetään myös nimeä valkoisen paperin kammo. Suomenkielinen termi on mielestäni vielä kuvaavampi kuin englannin – kammo tuijottaa tyhjää paperia, kun

² Miksaus on äänitteen tekoon liittyvä prosessi, jossa ääniraitojen voimakkuudet ja sävyt suhteutetaan toisiinsa niin, että ne soivat selkeästi ja tasapainoisesti keskenään. (Ruotsala 2014.)

³Tuottaja on musiikin tallentamisesta puhuttaessa henkilö, jonka pääasiallinen tehtävä on vastata musiikin äänityksessä teknillisistä ja tuotannollisista ratkaisuista. Usein hänellä on myös päävastuu budjetin toteutumisesta tuotannossa. (Tuottaja 2017.)

mieleen ei tule yhtäkään sanaa, mistä lähteä liikkeelle. Lähes jokainen kirjoittaja joutuu joskus elämänsä varrella kohtaamaan tämänkaltaisia tilanteita. Joillain se ilmenee pienemmässä mittakaavassa ja toisilla taas saattaa kestää jopa vuosia, että saa tekstiä valmiiksi. (Konnikova, 2016.)

Niin kuin kirjailijat, toimittajat, opiskelijat tai opettajakin - myös musiikintekijät voivat kärsiä tästä. Omalla kohdallani writer's block käsitti lähinnä laululyriikoiden tekemisen, mutta monilla sama koskee myös melodioiden, harmonioiden tai vaikka rytmien keksimistä. Usein on kyse liian suuresta itsekriittisistä – kaikki ideat tuntuvat huonoilta ja lopulta ei saa yhtäkään sanaa tai melodiaa kirjoitettua. Voi myös olla, että ideoita ei vain tule mieleen.

2.6 Prosessikirjoittaminen

Tarkastelen tässä työssä esittelemiäni kappaleita prosessikirjoittamisen näkökulmasta. Tarkastelunkohteena ei ole valmis tuotos eli tässä tapauksessa valmiit sävellykset, vaan niiden valmistaminen ja eri vaiheiden käsittely. Luvussa 4 ja 5 tarkastelen muutamaa sävellystäni eri työvaiheiden näkökulmasta. Wikipedian (2014) mukaan ero prosessi- ja tavallisen kirjoittamisen välillä syntyy siitä, että arvioinnin kohteena ei olekaan lopputulos, vaan työtä arvioidaan pitkin kirjoitusprosessia. Tarkoituksena on tekstin vaiheittainen kehittyminen kirjoittamisen edetessä. Kirjoittaja voi hyödyntää palautetta asettamalla välitavoitteita kirjoitusprosessin edetessä. Tästä on todettu olevan hyötyä erityisesti itsekriittisille kirjoittajille. Sen avulla on helpompi hyväksyä, että valmiiseen lopputulokseen ei ole pakko päästä heti. Keskeneräisten ideoiden ja ajatusten jakaminen muille osapuolille voi olla erittäin kehittävä ja voi auttaa mahdollisesti jopa writer's blockin kanssa. Aivan kuten säveltäessä, myös kirjoittaessa mitä tahansa tekstiä aluksi on tärkeää kirjoittaa vain jotain. Ensimmäisten lauseiden tai melodiapätkien ei tarvitse päätyä lopulliseen versioon.

Mietin pitkään, haluanko liittää tähän työhön keskeneräisiä sanoituksiani ja nopeasti ”vasemmalla kädellä” tekemiäni demoäänitteitä. Se tuntui aluksi liian henkilökohtaiselta. Nyt kuitenkin koen, että niiden jakaminen on osa prosessia, jossa pystyn hyväksymään virheet ja epätäydellisyyden. Osa sanoituksista on edelleen kesken ja toisaalta siihen on myös helppo vedota epätäydellisyyden hyväksymisen kannalta; ”Nämä sanoitukset eivät ole kovin hyvät, mutta ne eivät olekaan vielä edes

valmiit.”. Toisaalta taas niin sanoituksia kuin sävellyksiäkin voi pitää ikuisesti ”keskeneräisinä” ja tällä tavalla kehittää niitä niistä saadun palautteen myötä.

3 Omaan luomisprosessiin vaikuttavia tekijöitä

Tässä luvussa käsittelen erilaisia tekijöitä, joita niin musiikintekijät, muusikot kuin artistitkin usein kohtaavat. Jaottelen näitä teemoja melko kärjistetyksi, mutta haluan korostaa, että positiivisten ja negatiivisten tekijöiden vaikutusten jaottelemine ei ole ollenkaan mustavalkoista. Monesti musiikintekemiseen vaikuttavat haasteet saattavat vaikuttaa lopulta positiivisesti lopputulokseen. Esimerkiksi deadlinet, kuten vaikkapa lähestyvä sävellyskonsertti saattaa tuntua säveltämisprosessin keskellä tukalalta, mutta loppujen lopuksi tämä saattaa olla ainoa keino saada kappaleet valmiiksi.

3.1 Ulkoiset paineet ja odotukset

Veikkaisin, että suurin osa musiikintekijöiden kohtaamista ongelmista säveltämisen parissa kumpuaa omien korvien välistä. Ongelmaan ei liity välttämättä mikään ulkoinen tekijä, vaan säveltäjän omat ajatukset jarruttavat luomisprosessia. Omalla kohdallani suurimpia jarruttavia tekijöitä on ollut liian suuri itsekritiikki sekä aikarajojen puuttuminen. Olen myös kohdannut paineita ja odotuksia musiikilliseen uraani liittyen, mutta luulen että ne ovat hyvin pitkälti itse luomia kuvitelmia siitä, mitä minusta odotetaan. Ajatukset ovat syntyneet luultavasti siitä syystä, että kaikki perheenjäseneni sekä suuri osa sukulaisistani ovat menestyneet musiikin alalla erittäin hyvin ja saaneet paljon aikaan jo nuorena iässä. En ole koskaan kokenut perheessäni minuun kohdistuvaa painetta urani suhteen, vaikka olenkin suvun nuorimmasta päästä. Silti minun on ollut vaikea välttyä sen kaltaisilta ajatuksilta, kuten ”mitä, jos en menestykään yhtä hyvin kuin sisarukseni?” tai ”olenkohan huonompi muusikko kuin kaikki muut?” jne. Muutama vuosi sitten tämänkaltaiset ajatukset jarruttivat oman ääneni löytämistä musiikin saralla hyvin paljon.

Minulla oli tapana miettiä aivan liikaa sitä, mitä muut minusta odottavat tai ajattelevat. Myös laulukirjoittamiseni on kärsinyt tämänkaltaisista ajatuksista paljon. Muistan ajatelleeni vielä pari vuotta sitten hyvin paljon sitä, minkä tyylistä musiikkia minun odotetaan julkaisevan. Mietin muun muassa, että odottavatkohan kaikki, että minusta tulisi yhtä menestynyt jazzmuusikko kuin veljistäni tai voinkohan nyt tehdä tällaista

musiikkia, kun serkkuni jo tekee hyvin samanlaista. Ymmärsin kyllä silloinkin, ettei tuollaisissa ajatuksissa ollut mitään järkeä, mutta harvoin kukaan ihminen saa negatiivista yliajattelemista helposti katkaistua. Luulen, että tuollainen ajattelu heijastuu vain huonosta itsetunnosta sekä tietynlaisesta herkkyydestä.

3.2 Itsetunto ja musiikillinen identiteetti

Uskon, että vaihto-opiskeluvuosi syksyllä 2017 Tanskassa vaikutti oman musiikillisen identiteettini löytämiseen erittäin paljon. Pääsin hetkeksi eroon Suomen pienehköistä musiikkipiireistä sekä vaihtamaan maisemaa. Tuntui virkistävältä, kun yhtäkkiä kukaan uusi muusikko- tai koulukaveri ei kysynytkään ensimmäisenä nimeni kuultuaan ”Ai oletko sinäkin niitä muusikko-Louhivuoria?”. Pääsin aloittamaan täysin puhtaalta pöydältä, ilman että kukaan tiesi minusta mitään tai olisi jo valmiiksi sukunimeni takia muodostanut jonkinlaisen ennakkokäsityksen minusta. Uskon tämän vahvistaneen itsetuntoani. Ehkä olen aiemmin kokenut jonkinlaista alemmuuskompleksia perheen nuorimpana lapsena. Nyt kun olinkin ensimmäistä kertaa kokonaan omillani ja sain karistettua turhat itsetuntoa heikentävät ajatukset harteiltani, sain lisää itsevarmuutta myös musiikintekemiseen.

Huono itsetunto saattaa usein johtua lapsuudessa koetusta riittämättömyyden tunteesta; siitä ettei ole tullut hyväksytyksi omana itsenään. Jos lasta kehuaan vain tämän suoriutuessaan hyvin, hän saattaa alkaa uskoa olevansa heikko, jos suoritus ei menekään täydellisesti. Huonoon itsetuntoon voi vaikuttaa myös se, jos lasta ei huomioida tarpeeksi. (Itsetunto 2017, verkkodokumentti.) Omalla kohdallani ei kuitenkaan ole kyse näistä, sillä olen saanut valtavasti kannustusta perheeltäni. En myöskään koe jääneeni sisarusteni varjoon, vaan olen saanut yhtä paljon kannustusta ja tukea kuin kaikki muutkin. Vanhempani ja sisarukseni ovat aina kannustaneet minua, mitä ikinä päätänkään tehdä. Jostain syystä olen kuitenkin ajatellut – tai ainakin pelännyt – olevani aina vähän huonompi kuin muut. Lapsuudessa on ollut varmasti monessa tilanteessa tottakin, etten ole hallinnut kaikkea yhtä hyvin kuin vanhemmat sisarukseni. Tämä on kuitenkin jäänyt kummitelemaan vääristyneenä ajatuksena alitajuntaani lapsuusvuosien jälkeenkin.

3.3 Itsekritiikki

Itsekritiikin taustalla on usein epäonnistumisen sekä julkisen arvioinnin ja arvostelun pelko: ”Jos en suoriudu tarpeeksi hyvin, epäonnistun ihmisenä.”. Itsekriittinen henkilö suhtautuu kielteisesti itseensä ja omiin kykyihin. Hän myös saattaa asettaa liian korkean riman omalle työlleen tai pelätä keskinkertaisuutta. Itsekriittisyys saattaa myös johtaa sellaiseen ajatteluun, että tahalleen alisuoriutumalla voi välttää epäonnistumisen. Kun ei yritä kunnolla, epäonnistuminen on helpompi hyväksyä. (Lindblom-Yläne 2017.)

Kuten esimerkiksi uuden soittimen haltuunotossa, myös laulunkirjoituksessa itsekritiikki saattaa kasvaa sitä mukaa, mitä enemmän asiaan on perehtynyt. Uuden instrumentin kanssa on helppo olla kritisoimatta itseään, sillä on täysin normaalia, ettei instrumentin hallinta ole vielä kovin pitkällä. Kun on harjoitellut jo vuosia ja opiskellut ammatikseen, paineet nopeasta kehityksestä ja instrumentin hyvästä hallinnasta alkavat kasvaa. Itsekriittisyyteen vaikuttaa siis tiedon määrä. Mitä enemmän soittaja tai laulaja tietää omasta instrumentistaan, sitä enemmän on asioita joihin voi kiinnittää huomiota ja joissa voisi olla vielä parempi.

Sama pätee laulunkirjoituksessakin – ainakin omalla kohdallani. Tehdessäni ensimmäisiä kappaleitani en ajatellut niiden päätyvän kenenkään kuultaviksi. Tein kappaleita omaksi ilokseni ilman minkäänlaisia odotuksia tai paineita. Vasta myöhemmin kasasin yhtyeen, jonka kanssa näitä kappaleita alettiin soittaa. Niin mukavaa kuin sävellysteni soittaminen bändin kanssa olikin, luulen sen alkaneen kasvattaa itsekriittisyyttäni ensimmäistä kertaa. Kyseinen yhtyeeni oli kasassa viitisen vuotta, mutta laulunkirjoitukseni alkoi takkuilla niin pahasti, että päätimme jättää yhtyeen tauolle vuonna 2012. Ajattelin, että ehkä laulunkirjoitukseni alkaisi taas sujua, kun saisin kirjoittaa rauhassa ilman, että yhtyeen jäsenet joutuvat odottelemaan, milloin toisin uutta materiaalia soitettavaksi. Näin ei kuitenkaan käynyt. Sain kyllä kirjoitettua paljon kappaleiden pohjia ja lyhyitä ideoita, mutta seuraavan kerran kokonaisen kappaleen sain tehtyä vasta vuonna 2014. Luulen, että sitäkään ei olisi valmistunut, jos ei olisi ollut pakko. Kappale oli tilaussävellys, joka minun oli saatava valmiiksi, olin siihen tyytyväinen tai en. Yllätyksekseni tämä oli ensimmäinen kerta pitkään aikaan, kun säveltäminen oli taas helppoa. Deadlinejen sanotaankin olevan paras muusa – niin laulunkirjoituksessa kuin monessa muussakin luovuutta vaativassa työssä.

Liiallinen itsekritiikki on erittäin yleinen ongelma musiikintekijöillä. Monet laulunkirjoittajat, joiden kanssa olen asiasta keskustellut, ovat sanoneet itsekritiikin olleen pahinta aivan alussa. Toisin kuin omassa tapauksessani, jotkut saattavat kokea vaikeaksi päästä edes alkuun itsekritiikin ollessa liian suuri jo heti ensimetreillä. Kun tästä vaiheesta on päässyt yli, laulunkirjoitukseen saa rutiinia ja tämän myötä myös itsevarmuutta. Omalla kohdallani kävi itseasiassa niin, että ensimmäisiä kappaleita tehdessäni en juurikaan ajatellut sitä, mitä muut niistä ajattelevat tai ovatko kappaleet hyviä tai huonoja. Vuosien mittaan itsekriittisyys alkoi kuitenkin kasvaa todella suureksi. Muutaman vuoden aikana mittani tuli niin täyteen itsekritiikin suhteen, että pääsin niin sanotusti takaisin alkupisteeseen. Itsensä jatkuva mollaaminen on niin kuluttavaa, että enää en halua kuluttaa voimavarojani siihen. Tällä hetkellä pystyn pitämään itsekritiikin kurissa, enkä jaksa ajatella, pitääkö joku sävellyksistäni vai ei.

3.4 ”Sonta on parasta lannoitetta”

Kun laulunkirjoitukseni alkoi takkuilla, aloin lukea laulunkirjoitusta ja writer’s blockia käsittelevää kirjallisuutta (Ks. luku 1.5). Yksi suurimmista oivalluksista oli ajatus siitä, että kaikista huonoimmista ideoista saattaa syntyä myöhemmin parhaimmat sävellykset. Yhdysvaltalainen laulunkirjoittamisen ja runouden opettaja Pat Pattison (2009) toteaa kirjassaan *Writing better lyrics* seuraavasti:

“A dumb idea is still dumb, even with professional robes on. Don’t worry about dumb. Just write. And write fearlessly. Don’t be afraid to write crap – it makes the best fertilizer. The more of it you write, the better your chances are of growing something wonderful.” (Pattison 2009, 291.)

Aiemmin en sietänyt huonoja ideoita ollenkaan. Vaikka tiesin, ettei kukaan tule näkemään tai kuulemaan kirjoittamiani lyriikoita tai nuotteja, itsekritiikki oli niin sietämätöntä, etten pystynyt kirjoittamaan mitään muistiin edes omaan käyttööni – puhumattakaan siitä, että joutuisin näyttämään aihioitani jollekin toiselle. Jossain vaiheessa tajusin, että en tule saamaan yhtäkään laulua enää ikinä valmiiksi, jos en edes yritä. Aloin sietämään väkisin huonoimpiakin ideoitani ja luottaa siihen, että ehkä niistä saattaa vielä myöhemmin kummuta ideoita johonkin aivan toisenlaiseen kappaleeseen. Ja näin on käynytkin. Ollessani opiskelijavaihdossa Tanskassa Aarhusissa keskustelin paljon omaan laulunkirjoitukseeni liittyvistä haasteista laulunopettajani Bebiane Bojen kanssa. Hän antoi minulle laulutunnilla laulunkirjoitustehtävän, jonka tarkoituksena oli nimenomaan auttaa itsekritiikin

ehkäisemisessä ja ideoiden suodattamisen välttämässä. Tämän sävellyksen kirjoitusprosessia käsittelen tarkemmin luvussa 5.5.

Monet muutkin kuin Pattisonin kirjoitukset (2009), joihin olen pystynyt samaistumaan, ovat auttaneet itsekritiikin hyväksymisessä sekä sen ehkäisemisessä. Mitä enemmän luin muiden vastaavanlaisista kokemuksista, sitä enemmän aloin luottaa siihen, että kyllä minäkin pääsen liiallisesta itsekritiikistä eroon, jos muutkin ovat päässeet.

”Ennen ensimmäisen albumini julkaisua pelkäsin yhteiskirjoittamista. Kirjoitin aina itsekseni, sillä kirjoittaminen tuntui niin henkilökohtaiselta, enkä osannut kuvitella olevani niin avoin jonkun toisen kirjoittajan kanssa. Kun aloitan kirjoittaa laulua, lauleskelen ääneen siansaksaksi kaikenlaisia melodioita, mitkä ensimmäisenä juolahtavat mieleeni. Tällainen lähestymistapa ei välttämättä ole se, mitä laulunkirjoittaja haluaa ensimmäisenä muiden kuulevan. Ymmärtääkseni tämä on hyvin yleinen pelko laulunkirjoittajien keskuudessa, jotka eivät ole ennen kirjoittaneet muiden kanssa yhdessä, mutta minä pääsin siitä eroon nopeasti.” (Chaisson 2011, 58. Verkkodokumentti.)⁴

Tämä asian tiedostaminen oli todella merkittävä asia koko musiikillisen urani kannalta, sillä yhtenä suurimpana ongelmanani oli ollut juuri se, etten uskaltanut antaa mitään omia ideoita muiden kuultaviksi. Esimerkiksi joitain vuosia sitten olin muiden soittajien kanssa jammaillissa joskus melko ahdistunut, sillä kaikki mitä soitin tai lauloin, kuulosti mielestäni huonolta. Jossain vaiheessa aloin olla itsekritiikkiin ja siitä johtuvaan aikaansaamattomuuteen musiikin saralla niin turhautunut, että harkitsin jo kokonaan muita uravalintoja. Onneksi vastaavanlaisia turhautumisen hetkiä tuli vain kausittain, enkä kuitenkaan päättänyt vaihtaa alaa. Sen sijaan päätin kohdata pelkoni ja tuoda huonoimmatkin ideat esille. Aluksi oli erittäin vaikeaa kirjoittaa huonolta kuulostavia sanoituksia edes omaan käyttööni, mutta hiljalleen aloin tottua siihen.

Tanskassa opiskellessani sain toisenlaisenkin sävellystehtävän. Tehtävänantoon kuului, että kappaleen täytyi olla 12/8 –tahtilajissa, sävellajin täytyi olla duurissa sekä kappaleen täytyi olla tempoltaan reipas. Lisäksi sanojen oli oltava jollain tavalla humoristiset. Tämän tehtävän saatuani olin aivan varma, ettei kirjoittamisesta tule

⁴ ⁴Before releasing my last record, I was scared to co-write. I always wrote by myself because it felt so personal and I couldn't imagine being so open with another writer. When I begin to write a song, I start by belting out whatever melody and gibberish pops into my head, and what comes out using this method isn't always pleasant or necessarily something you want other people to hear. As I understand it, this is a common fear held by songwriters who have never co-written, but I got over it quickly.” (Chaisson 2011, 58. Verkkodokumentti.)

mitään. Lähes kaikki sitä ennen tekemäni kappaleet olivat olleet melko hitaita ja melankolisia. Päätin kuitenkin tarttua haasteeseen ja tein tarkoituksella niin huonon laulun kuin osasin. Tämä oli todella merkittävä sävellystehtävä itsekritiikin sietämisen kannalta. Ensimmäistä kertaa sisäistin sen, ettei huonojen ideoiden kirjoittaminen tee minusta sen huonompaa ihmistä kuin laulunkirjoittajaakaan. Vaikka laulunkirjoittaminen onkin monella tapaa hyvin henkilökohtaista, se ei enää kyseistä kappaletta tehdessä tuntunut liian henkilökohtaiselta. Loppujen lopuksi kappaleen kirjoittaminen olikin todella hauskaa ja vapauttavaa, kun sain päästä ”luvan kanssa” kaikista kuluneimmat kliseet paperille. Nykyään uskallan jo esitellä omia keskeneräisiä ideoita paljon helpommin muille. Uskon silti, että tarvitsen vielä vain rutiinia ja sen kautta itsevarmuutta, niin kappaleita alkaa valmistua yhä enemmän muidenkin kuultavaksi.

3.5 Deadlinet

Yksi suurimmista ongelmista laulunkirjoituksessani on ollut rajojen puuttuminen. Tarkoitin tällä niin aikarajojen kuin musiikillistenkin rajojen puuttumista. Toisin sanottuna minulla on ollut liikaa mahdollisuuksia pyöritellä eri vaihtoehtoja loputtomiin, jolloin kappaleista ei ole tullut ikinä valmiita.

Vuoden 2011 aikana kadotin rutiinin laulunkirjoituksessa ja sävellysprosessit alkoivat hiljalleen hidastua. Ennen saatoin saada kappaleen milloin vain yhdeltä istumalta valmiiksi, mutta yhtäkkiä laulunkirjoituksesta ei meinannut tulla mitään. Nykyään olen onneksi päässyt luomisen verkkaisuudesta jo todella paljon eteenpäin.

Vuonna 2014 sain onnekseni sävellystilauksen Jyväskylä Big Bandiltä. En ollut ikinä ennen tehnyt sovitusta pienemmällekin puhallinkokoonpanolle, saati sitten säveltänyt sellaiselle. Nyt minun täytyikin yhtäkkiä aloittaa täysin uuden sävellyksen tekeminen ja tehdä siitä vielä big band -sovitus. Harkitsin pienen hetken, otanko työtä ylipäätään vastaan, sillä se tuntui niin suurelta palaselta laulunkirjoitusblokin keskellä, mutta tiesin että työn tekeminen saattaisi laukaista uuden vaiheen säveltämisessäni. Ja niinhän siinä kävikin. Ihmeellistä tämän työn tekemisessä oli se, että kappale syntyi kuin itsestään. Muutaman kerran tuli hetkiä, jolloin en ihan osannut päättää joitain sovituksellisia asioita, mutta muuten kappaleen säveltäminen tuntui todella helpolta.

3.6 Inspiraatio

Olen törmännyt mm. sellaisiin käsityksiin, että todellinen luova ja taiteellinen säveltäminen olisi ainoastaan sitä, että inspiraatio iskee kuin salama kirkkaalta taivaalta ja sävellys syntyy kuin jonkun korkeamman voiman lahjana. Ammatikseen lauluja kirjoittavalla ei ole varaa eikä aikaa inspiraation odotteluun, mutta se ei tarkoita sitä, että työ olisi vähemmän taiteellista. Monesti voi käydä niinkin, että inspiraatio alkaa löytyä vasta sitten, kun vain ryhtyy kirjoittamaan. Toivo Kärki kiteyttää asian erittäin osuvasti haastattelussaan:

”Niin mieluista kuin säveltäminen ja musiikin harrastaminen onkin, niin jos inspiraatiota odottaa, ei synny yhtään nuottia paperille. Mutta jos vaan alkaa hampaat irvessä säveltämään, niin aluksi se on kuin tervanjuontia, mutta jos se alkaa hiukankin onnistumaan, niin sitten sitä jo puolen tunnin päästä tekee aivan mielikseen. Sitä täytyy ruveta töihin vaan, eikä ollenkaan odottaa inspiraatiota. Se voi olla, että jos sitä odottaa ja odottaa, niin sitä saa odottaa koko elämänsä ja se ei tule koskaan.” (Kärki, haastatteluäänite, haastattelu aika tuntematon.)

Suuri osa kappaleistani on syntynyt niin, että olen soitellut pianoa tai kitaraa ja keksinyt mielestäni mielenkiintoiselta kuulostavan sointukierron, melodian tai rytmin. Tällöin inspiraatiota ei ole juurikaan tarvinnut etsiä, vaan se on ollut läsnä jo alkaessani soitella. Writer’s block –vuosien aikana minulla ei usein ollut intoa edes soitella, joten tämä tottakai heijastui myös laulunkirjoitukseen. En muista koskaan käyneen niin, että olisin inspiroitunut tekemään uutta kappaletta, jos minun ei olisi tehnyt mieli soittaa pianoa tai kitaraa. Tosin löydettyäni sekvensseriohjelma Ableton Live:n, sain uuden työkalun päästä inspiraation äärelle musiikintekemisessä. Radiohead –yhtyeen laulaja/lauluntekijä Thom Yorke sanoi eräässä haastattelussaan, että hänelle elektronisen musiikin löytäminen tuntui kuin uuden instrumentin löytämiseltä ja että parasta siinä oli se, ettei hänellä ollut aavistustakaan mitä oli tekemässä. Pystyn samaistumaan tähän todella hyvin. Samoin kuin kitaransoitto, Ableton Live toimi minulle uutena instrumenttina, jonka avulla pääsin itsekritiikistä ja liiallisesta tiedon määrästä eroon. Tämän myötä minulle aukesi kokonaan uusi maailma elektronisen musiikin parissa.

4 Merkittävimmät kappaleeni säveltäjäyteni kannalta

Tässä luvussa esittelen merkittävimpiä kappaleita säveltäjäyteni sekä musiikillisen kehitykseni kannalta. Käsittelen tekemiäni lauluja varhaisimmista lauluistani ammattiopintojen aikana tehtyihin sävellyksiin vuodesta 1992 vuoteen 2016.

4.1 Lapsena tekemät laulut välillä 1992-2004

Tein ensimmäiset lauluni 2-vuotiaana. Isosiskoni Aino Peltomaa (os. Louhivuori) (2004) teki improvisoimistani kappaleista pro gradu -tutkielman Jyväskylän Yliopistossa musiikkikasvatuksen osastolla. Hän analysoi laulujani, jotka oli äänitetty vuosina 1992-1996. Tässä päästäänkin jälleen kysymykseen, mikä on sävellys? Voiko 3-vuotiaan improvisoiduista kappaleista puhua sävellyksinä? 2-vuotiaana tekemistäni lauluista puuttuu selkeä melodia ja suunta (liite 1, tiedosto 1.1) mutta 4-vuotiaan Hilkan lauluissa (liite 1, tiedosto 1.3) on jo selkeästi kuultavissa säkeistöt ja tasaiset fraasien mitat. Laulaessani en tietoisesti ajatellut tekeväni sävellystä. Ehkä tässä meneekin säveltämisen ja improvisaatiolauleskelun raja.

Minulla on joitain muistikuvia näiden laulujen laulamista. Muistan, että halusin usein leikkiä pop-artistia ja esittää laulujani sisaruksilleni ja vanhemmilleni. Olin myös inspiroitunut vieraista kielestä ja liitteen 1 ensimmäisen kansion tiedostosta 1.1 onkin kuultavissa itse kehittelemiäni sanoja. Minulla ei ollut minkäänlaista suodatinta ideoiden keksimisessä. Näin vapaasta ja huolettomasta laulujen tekemisestä minulla olisi edelleen opittavaa 2-vuotiaalta Hilkalta.

Ensimmäinen tietoisesti sävelletty kappaleeni syntyi 7-vuotiaana. En muista miten kappale syntyi tai mistä sain idean säveltää kappaleen, mutta itse sävellyksen muistan kyllä edelleen selkeästi. Kappaleen nimi on ”Joutsenet”. Sävelsin sen pianolla; oikea käsi soitti melodiaa ja vasemmalla kädellä soitin kolmisoinnuilla harmoniat. Pianonsoitossa olin jo melko varhaisessa vaiheessa kiinnostunut enemmän vapaasta säestyksestä kuin klassisesta musiikista ja tämä on havaittavissa kyseisessä kappaleessakin. Soinnut, komppaaminen sekä improvisointi puhuttelivat jo silloin enemmän kuin nuotteihin auki sävelletyt kappaleet. Joutsenet –kappaleen tehdessäni opiskelin vielä klassista pianoa, mutta 12 vuoden iässä siirryin silloisen opettajani ehdotuksesta jazz-pianotunneille.

Ensimmäinen co-write –sävellys syntyi ystäväni kanssa ala-asteella 9-vuotiaana hänen ollessaan luonani yökylässä. Muistan tilanteen hyvin selkeästi. Olimme juuri menossa nukkumaan, kun saimme pähämme tehdä kappaleen. Sitä en valitettavasti muista, mistä saimme idean laulun aiheelle. Osasimme hädin tuskin kirjoittaa nuotteja, mutta tähän saimme onneksi apua isosiskoltani. Laulun nimi on ”Beibi kuis hurisee?”. Melodia on hyvin blues –vaikutteinen ja sanat menivät jotenkin näin:

*”Beibi kuis hurisee? Lähettäiskö beachille?
 Beibi kuis hurisee? Lähettäiskö beachille?
 Täällä mestassa on niin mälsää, että ihan pelottaa!
 Beibi kuis hurisee? Lähettäiskö beachille?
 Beibi kuis hurisee? Lähettäiskö beachille?”*

Sen lisäksi, että kappale oli ensimmäinen jonkun muun kanssa kirjoitettu sävellys, se oli myös ensimmäinen tekemäni kappale lyriikoilla.

Seuraavan kerran sävelsin vasta 13-vuotiaana. Tein senkin erään ystäväni kanssa. Teimme sanat ja melodian yhdessä ja minä soinnutin kappaleen pianolla. Kirjoitimme siitä nuotinkin, mutta se on valitettavasti hävinnyt enkä muista enää mistä kappale kertoi tai millainen melodia oli.

4.2 Ensimmäiset sävellykset omilla sanoituksilla 2007-2008

Uraani ja musiikilliseen polkuuni eniten vaikuttanut kappale syntyi syksyllä 2007 ollessani lukion ensimmäisellä vuosikurssilla. Kappaleen syntyhetki on jäänyt todella vahvasti mieleeni. Menin koulupäivän jälkeen soittelemaan koulumme auditorioon flyygeliä ja sillä tapaillemistani ideoista muovautui kolmen soinnun pianoriffi. Tämän päälle kuulin melodian selkeästi päässäni. Riffistä syntyi intro sekä säkeistön soinnut. Kappale alkoi kuin säveltää itse itseään. Säkeistön tehtyäni soitin kertosäkeen soinnut ja siihenkin melodia syntyi saman tien. Lopuksi tein C-osan ja sanat. Tuntui ihmeelliseltä, kun ensimmäinen yksin tekemäni kappale syntyi yhdeltä istumalta alusta loppuun. Myöhemmin kappale päätyi ensimmäisen oman bändini *Bluetin* ohjelmistoon. Minulla oli myös kappaleen sovituksesta hyvin tarkka visio päässä. Nauhoitin kappaleen Pro Tools –äänitysohjelmalla, josta tein myöhemmin demoäänitteen myös GarageBand –ohjelmaan. Soitin kappaleeseen pianoraidat, bassot sekä rummut MIDI-

instrumentteina⁵. Muistan todella hyvin bändimme ensimmäiset harjoitukset, jossa soitimme kappalettani. Se oli todella jännittävää, sillä olihan se ensimmäinen sävellykseni, jonka annoin muiden soitettavaksi. Demonstroin rumpukompin rumpusetillä ja bassoriffin pianolla. Kitaristia meillä ei vielä tuolloin ollut. Kappaleen työnimi oli *Love*, kun silloin ei muuta nimeä keksitty. Puolivitsillä keksitty nimi jäi kuitenkin käyttöön.

Alkuvuodesta 2008 tein toisen kappaleeni *Painted Mindin* Bluetille (liite 1, tiedosto 1.2.2). Myös tämän kappaleen soinnut ja melodia syntyivät lukioni musiikkiluokassa, kun olin jäänyt sinne koulun jälkeen harjoittelemaan. Kappale syntyi lähes yhtä helposti kuin edellinen. Myös tämän kappaleen pianoriffi sekä soinnut syntyivät soitellessani vapaasti pianolla kaikkea mitä mieleen sattui tulemaan. Tämän kappaleen tekemisen helppous erosi sen verran Lovesta, että en keksinyt siihen sanoja. Rumpalini tarjoutui auttamaan minua ja teki kappaleeseen sanoitukset. Olen esittänyt *Painted Mindia* edelleen joillain keikoilla ja tein siitä myös sovituksen pienelle big bandille vuonna 2015 (liite 1, tiedosto 1.2.3).

4.3 Ammattiopintojen aikana tekemäni sävellykset 2011-2016

Sävelsin kappaleen Bluetille viimeisen kerran vuonna 2011. Tätä ennen en ollut saanut tehtyä kappaleita lähes vuoteen. Jostain syystä kuitenkin tämä kappale syntyi yhtä helposti kuin ensimmäiset Bluetille tekemäni kappaleet. Kerkesimme esittää kappaletta muutaman kerran, mutta vuonna 2012 laitoimme yhtyeen tauolle suurimpina syinä yhtyeen jäsenten asuminen eri paikkakunnilla sekä minun laulukirjoitustahdin hidastuminen. Osasyynä lienee myös se, että musiikilliset intressini alkoivat suuntautua noihin aikoihin vielä vahvemmin jazzmusiikkiin sekä R&B:hen ja omien kappaleideni takana seisominen alkoi tuntua vaikealta.

Seuraavan kerran sain kokonaisen kappaleen valmiiksi vuonna 2014, josta mainitsin luvussa 3.5. Tuohon aikaan writer's blockini oli pahimmillaan ja lähes kaikki kappaleeni jäivät enemmän tai vähemmän keskeneräisiksi. *Prisoner* –kappaleen tekemisellä oli todella suuri merkitys blokista eroon pääsemisessä, mutta siihen liittyi varmasti myös

⁵ Musical Instrument Digital Interface. Standardi elektronisten instrumenttien ja studiolaitteiden ohjaus- ja synkronointimenetelmä. (Hyvönen 2016.)

ulkomusiikillisetkin seikat. Olen kuullut usein sanottavan, että jos elämässä pyyhkii liian hyvin, ei kappaleitakaan juuri synny. Ajatus on toki melko kärjistetty, mutta ainakin omalla kohdallani se piti osittain paikkansa. Tämän kappaleen sanoitusten miettiminen yhdessä siskoni kanssa toimi kuin terapiana minulle vaikean elämäntilanteen aikana.

Vuoden 2016 keväällä sain yhtäkkiä samanlaisen kokemuksen, kuin ensimmäisiä kappaleita Bluetille tehdessäni. Tällä kertaa kirjoitusprosessi oli kuitenkin siinä määrin aiemmista poikkeava, että kirjoitin ensimmäistä kertaa laulutekstin suomeksi. Kun aiemmin olin aina lähtenyt säveltämään kappaletta pianolla, kitaralla tai Abletonilla, nyt syntyivätkin sanoitukset ensimmäisenä. Tätä ennen olin kokeillut kirjoittaa muutaman kerran suomen kielellä, mutta se oli tuntunut aina erittäin vaikealta ja epäluontevalta. Nyt kuitenkin tekstin kirjoittaminen oli luontevampaa kuin minkään aiemman kappaleeni tekstin tekeminen. Uskon helppouden johtuneen siitä, että sanoitusten sisältö oli niin henkilökohtaista ja niiden kirjoittaminen oli sen hetkinen keino purkaa vaikean elämäntilanteen ahdistus paperille, aivan kuin Prisoner –kappaleen kanssa.

5 Loppukonsertissa esitettävien kappaleiden luomisprosessit

Pidin loppukonserttini Helsingissä Arabiasalissa 23.11.2017. Konsertti oli osa Metropoliassa suorittamiani musiikinopintoja. Soitin konsertissa yhteensä kahdeksan kappaletta, jotka ovat kaikki minun ja uuden bändini UNYAn käsialaa. Konsertti oli UNYAn debyyttikonsertti. Yhtyeeseen kuuluvat kitaristi Lauri Kallio, rumpali Ilkka Oksanen sekä basisti Pekka Löhönen. Olemme soittaneet tällä kokoonpanolla vuodesta 2013, kun aloitimme opinnot Metropolialla. Tätä ennen olimme opiskelleet yhtä aikaa Jyväskylän Ammattiopistossa vuosina 2010-2013, jonka aikana olimme käyneet soittelemassa Ilkan ja Pekan kanssa kolmestaan. Laurin kanssa olin soittanut aiemmin Soul Valpio Bandissä vuosina 2013-2015 ja noihin aikoihin aloimme visioida Laurin kanssa musiikin tekemisestä yhdessä. Haaveilin bändistä, jossa pääsisin soittamaan koskettimia sekä laulamaan ja jossa voisin kokeilla Ableton Live –ohjelman käyttöä efektoimalla, samplaamalla⁶ sekä looppaamalla mm. laulua ja pianoa. Vaikka olen käyttänyt Abletonia jo useamman vuoden, niin vasta loppukonserttini myötä olen

⁶ **Sample** (englantia, suomeksi ”näyte”, lausutaan usein *sämpel*) on nauhoitettu pätkä ääntä, jota käytetään osana musiikkiteosta. Suomen kielessä puhutaan myös ”samplaamisesta”, kun puhutaan tällaisten ääninäytteiden ottamisesta. (Wikipedia)

päässyt käyttämään sitä myös livetilanteessa. Olen tähän asti käyttänyt sitä vain laulunkirjoituksessa ja demojen äänittämisessä. Jyväskylän ammattiopistovuosien aikana aloin kiinnostua jazzin ja R&B:n ohella erityisesti elektronisesta musiikista. Löysin silloin muutamia artisteja, kuten James Blaken, Little Dragonin sekä Thom Yorken. Muun muassa näillä oli suuri vaikutus siihen, miksi aloin kiinnostua entistä enemmän elektronisesta musiikista sekä Ableton Live-ohjelman käytöstä. Kyseiset artistit ovat edelleen suurimpia esikuviani ja inspiraation lähteitä elektronisen musiikin saralla. Myös silloinen piano-opettajani Matti Laukkanen innoitti minua kokeilemaan pianon efektointia ja looppaamista Ableton Liven avulla.

5.1 Loppukonserttiin säveltämäni kappaleet

Taulukossa 1 on listattuna konsertin kaikki kappaleet, niiden valmistumisajankohdat sekä kuinka kappaleet ovat syntyneet. Valitsin tarkempaan tarkasteluun kappaleet *Yövalo*, *Heijastus*, *Suojassa* sekä *Pinnalla*. Esittelen nämä kaikki luvussa 2.6 mainitsemani prosessikirjoittamisen luonteen mukaisesti eli kirjoittamisen vaiheiden näkökulmasta. Tärkeimpänä tarkastelun kohteena ei siis ole lopputulos, vaan eri työvaiheet. Liitteistä löytyy eri versioita kappaleiden sanoituksista sekä demoversioiden äänitteitä. Tämän linkin takaa löytyy videomateriaalia loppukonsertista: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLe5mq5i7bk3tDOgClfkaVGssiM9ZyLJmJ>.

Taulukko 1. Loppukonserttiin sävelletyt kappaleet

	Teoksen nimi	Sävelletty yksin / yhdessä bändin kanssa	Vuosi
1	Intro (instrumentaali)	Oma Ableton -projekti	Helmikuu 2014
2	Leija	Bändin kanssa jammaillessa, omat sanoitukset ja melodia	Syyskuu 2015
3	Kuuntele	Yksin, sovitus + outron sävellys bändin kanssa	Marraskuu 2015
4	Yövalo	Oma melodia, muu bändin kanssa, sanoitukset kitaristin kanssa	Syksy 2014 / Kevät 2017
5	Heijastus	Oma Ableton -projekti, sovitettu ja osittain sävelletty uudestaan kitaristin kanssa, omat sanoitukset	Lokakuu 2015
6	Suojassa	Oma Ableton -projekti. Tein engl. sanat siskoni kanssa keväällä 2016. Lokakuussa 2017 omat sanat suomeksi.	Kevät 2016 / Syksy 2017
7	Välimatka	Bändin kanssa jammaillessa, omat sanat sekä melodia	Syyskuu 2015
8	Pinnalla	Omat sävellys, piano/laulu	Tammikuu 2014 / Marraskuu 2016

5.2 Yövalo

Tällä kappaleella on hieman erikoinen tausta. Aloitin kappaleen varsinaisen työstämisen kesäkuussa 2017 bändini kitaristin Laurin kanssa, mutta olimme käyneet jo syksyllä 2014 jammailemassa kappaletta ensimmäistä kertaa Ilkan ja Pekan kanssa (liite 2.1). Pekka soitti urkupiste-tyylistä bassoriffiä, jonka pohjasävel pysyi koko ajan D:ssä. Tämän päälle aloin soittaa muutaman soinnun kiertoa. Huomasin vasta myöhemmin sointukierron olevan lähes sama kuin Jyväskylä Big Bandille tekemässäni tilaussävellyksessä, joka syntyi vuoden 2014 aikana (liite 2.3). Jammaillessamme en tajunnut ollenkaan sointukiertojen samankaltaisuutta.

Syksyn 2014 jälkeen emme juurikaan enää käyneet soittamassa bändin kanssa ja silloin tehdyt biisiahiot jäivät pariaksi vuodeksi puhelimeni sanelimen uumeniin. Keväällä 2017 päätin, että haluan saada bändin taas vireille ja otin tavoitteeksi Metropolian loppukonserttini. Bändiäni myös pyydettiin tuona keväänä keikalle, joka olisi ollut kesäkuun lopussa. Päätimme laittaa kappaleet kasaan siihen mennessä viikon intensiivisen treenisession muodossa. Viikkoa ennen keikkaa rumpalimme ilmoitti hänen kädessään olevan rasitusvammasta ja jouduimme perumaan keikan. Saimme kuitenkin heinäkuussa pidettyä ensimmäiset harjoitukset bändin kanssa, kun rumpalin käsi oli parantunut. Näin jälkepäin ajatellen olen sitä mieltä, että kesäkuun keikka olisi tullut liian nopeasti ja viikon harjoitussessio olisi ollut turhan kiireinen ja stressaava. Toki tiukkojen aikarajojen puitteissa saattaa saada tehokkaammin kappaleita aikaiseksi, mutta tässä tapauksessa olen tyytyväinen siihen, että minulla oli koko kesä ja syksy aikaa valmistaa kappaleita rauhassa loppukonserttiini.

Ennen ensimmäisiä bänditreenejä työstimme kappaletta Laurin kanssa kahdestaan. Olin lähettänyt hänelle äänitteen parin vuoden takaisista jammailuistamme, joihin olin myös tapaillut laulumelodiaa. Tämän pohjalta hän oli kirjoittanut lyriikoita muutaman säkeistön. Minulla oli myös käynyt mielessä, jos yhdistäisinkin big bandille tekemäni kappaleen tähän, koska sen melodia ja uuden kappaleen soinnut menisivät melkein yksi yhteen. Lisäksi siihen olisi ollut sanatkin valmiina, vaikkakin englanniksi. Päädyimme kuitenkin kokeilemaan suomenkielisiä sanoja ja uutta melodiaa.

Aloitimme kuuntelemalla jamiäänitteen ja miettimällä rakennetta. Äänitteestä oli kuultavissa melko selkeästi mikä olisi intro, säkeistö ja kertosaie. Kirjoitimme soinnut sekä rakenteen ylös. Tämän jälkeen luin Laurin tekemät lyriikat ja aloin tapailla

melodiaa ja sointuja näihin. Suuri osa säkeistä istahti heti hyvin luontevasti suuhuni, mutta osaa täytyi vielä muokata. Lauri kertoi taustaa, mistä sanat olivat saaneet alkunsa ja aloimme pohtia kappaleen teemaa. Mietimme mm. mistä kappale kertoo ja mikä tunnelma siinä on, mitä sillä haluamme viestittää ja miten saisimme ydinajatuksen tuotua lyriikoista esille mahdollisimman kiteytetysti ja selkeästi, muttei kuitenkaan liian itsestäänselvästi. Ensimmäisen session aikana saimme valmiiksi soinnut, kappaleen rakenteen sekä suurimman osan lyriikoista. Ennen bänditreenejä lähetin soittajille vuoden 2014 äänitteen, sillä mielestäni siitä ei tarvinnut muuttaa enää kuin rakennetta ja muutamia sointuja. Näin ollen pystyimme kopioimaan suoraan äänitteeltä omaa soittoamme. Tein harjoituksissa myös sointulapun ajansäästämiseksi, mutta muutoin emme ole käyttäneet nuotteja. Tämä on konsertin kappaleista myös ainoa, johon en ole tehnyt itse sanoituksia. Autoin niiden muokkaamisessa, mutta sanoitusten pohja on Laurin tekemä.

Tein tästä kappaleesta myös itsekseni demoversion Abletonilla, jossa hahmottelin uusia sanoja (liite 1, tiedosto 2.2.). Kun olin päättänyt yhdistää big bandille tekemäni kappaleen *Prisonerin ja Yövalon*, päätin myös tehdä Yövalon outroon (liite 1, tiedosto 2.2 kohta 04:37) saman sointukierron, mikä on Prisonerin outrossa (liite 1, tiedosto 2.3 kohta 06:03). Tämä on ensimmäinen kappaleeni, jonka kertosäkeessä ei ole sanoja, vaan kertosäkeen koukkuna⁷ toimii laulettu melodia u-vokaalilla.

5.3 Heijastus

Avasin tämän kappaleen Ableton –projektin ensimmäistä kertaa lokakuussa 2015 istuessani Onnibussin kyydissä Helsingistä Jyväskylään. Tämän kappaleen työnimenä on ollut edelleen Mansikkabussi, sillä veljeni tytär kutsui kappaletta tehdessäni Onnibusseja mansikkabusseiksi punaisen värin takia. Minulla on tapana antaa kappaleille työnimeksi ensimmäisenä mieleen tuleva sana. Joskus ne jäävät pysyvään käyttöön, mutta yleensä näen parempana vaihtoehtona uuden nimen keksimisen.

Aloitin kappaleen tekemisen kirjoittamalla rummut ilman, että minulla oli sen kummempaa visiota kappaleen luonteesta. Minulla ei ollut MIDI-koskettimistoa bussissa mukana, joten jouduin tyytymään tietokoneeni näppäimistöön. Tämän jälkeen

⁷Engl. Hook, koukku. Mieleenpainuva, kertautuva osa kappaleessa. Melodiallinen huippukohta.

äänitin vibes-tyylisellä soundilla neljäsosista koostuvan loopin sekä neljän tahdin pituisen bassoriffin (liite 1, tiedosto 3.1.). Nykyisen version kertosäkeessä bassoriffi on edelleen sama (liite 1, tiedosto 3.6.). Soitan myös pianolla samantapaista äänimaailmaa, mitä alkuperäisessä versiossa on. Muuten kappale on muuttunut melko paljon sovituksen, sointujen ja rakenteen osalta. Kappaleen tyyliin ja soundimaailmaan vaikuttaa toki se, onko käytössä MIDI- vai oikeat instrumentit. Tämän kappaleen bändiversiossa on kokonaan akustiset soittimet. Emme käytä sähkösämpeljiä, synabassoa, lauluefekteja tai –looppeja. Vain kitaristi käyttää kappaleessa efektejä. Intron kitararpeggiosta on tehty looppi, joka kääntyy ympäri reverse-efektillä toisessa säkeistössä.

Abletonilla on ollut todella antoisaa säveltää juuri sen takia, että en ole koskaan kokenut olevani kovin pätevä sen käytössä. Kuten totean luvussa 3.3 – se, että tiedostaa olevansa aloittelija jossain asiassa, vapauttaa tietynlaisesta itsekritiikistä. On helpompi hyväksyä, jos demot eivät kuulosta kovin tasokkailta, kun kokemustakaan äänittämisestä ei ole vielä paljoa.

Tammikuussa 2016 aloin työstää kappaletta Laurin kanssa (liite 1, tiedosto 3.2.). Karsimme joitain rumpuosioita ja lisäsimme kitara-arpeggion kappaleen introon. Aloimme myös kehitellä uutta osaa, joka voisi toimia kertosäkeinä. Lauri soitti kitaralla uusia sointuja ja minä tapailin laulumelodiaa Abletonilla tekemäni demon päälle (liite 1, tiedosto 3.3.). Tästä puhelimen äänitteestä kuulee myös sen, kuinka yleensä tapailen melodioita improvisoimalla erinäisillä tavuilla.

Tähänkin kappaleeseen olin hahmotellut englanninkielisiä sanoja, mutta melodian keksiminen tuntui vaikealta. Pyörittelin yli vuoden erilaisia vaihtoehtoja mielessä, kunnes 2016 keväällä säkeistön melodia alkoi hahmottua. Löysin silloin muistikirjastani vuosia aiemmin kirjoittaman fraasin, jotka päätin liittää tähän kappaleeseen: *"Fading clouds reminds me of you. All this light came out of the blue."* Tästä sain idean kappaleen tarinalle. Se kertoo eron jälkeisestä uudesta alusta ja siitä kuinka vanhat muistot haalistuvat ajan kanssa. En saanut edistettyä englanninkielisiä sanoituksia, mutta heinäkuussa 2017 päätin koittaa tehdä tähänkin tekstin suomeksi. Suomenkieliset sanat kertovat periaatteessa samasta aiheesta, mutta kertojan asenne on itsevarmempi. Kun aiemmassa versiossa kertojan rooli oli haavoittuneempi ja enemmänkin uhri, joka yrittää toipua erosta, niin nykyisessä versiossa kertoja on oivaltanut olevansa asian yläpuolella, pärjäävänsä täysin omillaan sekä uskaltavansa kohdata vanhat muistot ja kaikki eron liittyvät tunteiden kirjat.

Jälleen kerran suomeksi sanoitusten tekeminen tuntui paljon helpommalta kuin englanniksi. Tosin tässäkin kappaleessa olin tehnyt ns. ansan itselleni, sillä kertosaakeeseen tekemäni rytmi ja melodia olivat jääneet niin vahvasti päähäni, etten osannut enää muuttaa niitä ja sanojen keksiminen juuri niihin sopiviksi oli melko haastavaa. Sain lopulta kuitenkin sanat mahdutettua, mutta työstän niitä edelleen ja yritän keksiä fraaseja, jotka eivät olisi ihan niin kliseitä. Esimerkiksi viimeinen fraasi *"Nyt mä seison vahvempänä kuin milloinkaan"* on mielestäni turhan kliseinen.

Liitteen 1 tiedostossa 3.5 kokeilin ensimmäistä kertaa laulaa suomeksi tekemiäni sanoja. Hahmottelin tähän myös jousisovitusta. Tähän äänitteeseen soitin myös uuden pianoraidan. Kun olin saanut lisää säkeistöjä kirjoitettua, myös kappaleen rakennetta oli helpompi alkaa miettiä. Poistin bassokuvion ensimmäisestä säkeistöstä sekä tein uuden sointukierron säkeistöön. Kertosäkeessä on edelleen samat soinnut kuin ensimmäisessä versiossa (liite 1, tiedosto 3.6).

5.4 Suojassa

Myös tämän kappaleen hahmottelu alkoi pianoriffistä. Nykyisessä versiossa on edelleen lähes samat soinnut kuin alkuperäisversiossa sekä hieman muuntunut bassoriffi. Aloitin kappaleen tammikuussa 2016. Tein siihen sanat englanniksi, sillä vielä tuhon aikaan se tuntui luontevammalta kuin suomeksi kirjoittaminen. Lähetin sanoitukset siskolleni, joka korjaili niitä ja antoi muutamia parannusehdotuksia. Myös kappaleen nimi vaihtui My Worldistä Ballooniksi. Liitteestä 2 löytyvät kappaleen sanat ensimmäisestä versiosta nykyiseen. Sanat ovat edelleen hieman keskeneräiset, mutta ne täytynee hioa valmiiksi viimeistään sitten, kun kappale aiotaan taltioida levyille. Sanoitukset ovat siinä muodossa, miten olen ne aikoinaan luonnostellut. Teen usein niin, että kirjoitan vaihtoehtoisen sanan tai lauseen sulkeisiin tai erotan sen kauttaviivalla. Lähetin myös suomenkielisen version siskolleni ja hän ehdotti muutaman fraasin korjaamista. Alla on pätkä hänen minulle kirjoittamasta sähköpostiviestistä lokakuussa 2017:

"Alottaisin ton alun näin:

"Nyt on kaikki hyvin taas
Nyt kun pääsin takas suojaan"

Koska tosta tulee heti fiilis siitä et se tyyppi kaipaa suojaa (joka on biisin idea).
Koska jos siihen ottaa heti toiseen lauseeseen Mukaan "sinä" tai toisen henkilön,

sitä pitäis selittää enemmän ja tän biisin pitäis vähän enemmän kertoa sitten siitä. Että kuka ja miksi.

Ja sitten jatkaisin:

"Mä selviin omillaan
Vaikka kukaan ei huomaisi kun mä nauran "

Toi vahvistaa sitä, että se oikeasti haluaa olla omillaan ja siellä suojassa. Koska "mut miks..." on heikompi lauseena. Tai vähän sellanen plaaplaa enempi, mun mielestä. Vahvempaa on sanoa, että asia on nyt näin sen sijaan että kyseenalaistaa jotain."

Korjasin siskoni ehdottamat fraasit ja kirjoitin kertosäkeen (ks. liite 2 "Suojassa" 4. versio). Olen saanut valtavasti apua siskoltani sanoitusten tekemisessä ja olen erittäin kiitollinen, että voin aina tarvittaessa kääntyä hänen puoleensa. Hän toimii toplinerina (ks. luku 1.3.) ammatikseen ja löytää teksteistä usein sellaisia asioita, joita en osaisi itse tulla ajatelleeksi. Tämän kappaleen sanoituksissa suurimpana haasteena oli kielen vaihtaminen. Olin niin tottunut englanninkielisiin sanoituksiin, että aluksi kaikki ideat suomeksi tuntuivat todella luonnottomilta. Halusin pitää melodiat ja rytmit mahdollisimman samanlaisina, mikä ei tosin helpottanut sanojen keksimistä. Halusin myös pitää saman teeman sanoissa, mutta koitin välttää suoria käännöksiä. Suomenkieliset sanat istuvat kuitenkin yllättävän hyvin kappaleeseen, vaikka aluksi ne tuntuivatkin hieman väkinäisiltä.

Kappale kertoo siitä, että kertoja haluaa todistella läheisilleen kaiken olevan kunnossa, vaikkei todellisuudessa sitä olekaan. Hän väittää olevansa onnellinen; "*I'm happy. Yes, I'm happy.*", mutta onkin viettänyt monta päivää eristäytyneenä yksin omassa huoneessaan. Hän yrittää todistella myös itselleen, että kotona on turvallisempaa eikä ulkomaailmaan kannata lähteä. Henkilö on todellisuudessa äärimmäisen ahdistunut ja masentunut, mutta yrittää paeta oloaan omaan maailmaansa - ensimmäisessä versiossa tätä kuvasi sanat "*In my world*". Toisessa versiossa tätä kuvaa "*Balloon*", mikä on vertauskuvallisempi ilmaus – esimerkkinä henkilön ajatusmaailmasta: "*Lähden velvollisuuksia ja murheita karkuun kuumailmapallolla ja katselen muuta maailmaa sieltä käsin.*". Molemmissa englanninkielisissä versioissa kertosäe tuo tarinaan täysin uuden perspektiivin: "*You tore me apart. You broke my heart.*". Kyseessä onkin toinen henkilö, jolle kertoja puhuu jopa melko syyllistävästi. Kun aloitin tekemään tekstiä suomeksi, halusin jättää tämän parisuhde –näkökulman pois ja tehdä tekstistä vahvemmin yhteen henkilöön ja hänen maailmaansa keskittyvän. Uudessa versiossa ei käy ilmi, miksi kertoja haluaa paeta muuta maailmaa. Muuten teema on sama kuin aiemmissa; kertoja uskottelee muille ja itselleen kaiken olevan kunnossa. On

helpompaa pysytellä peiton alla piilossa kuin kohdata todellisuus, vaikka todellisuudessa välttelemällä muita ihmisiä hänen toipuminen vain pitkittyi. Tässä versiossa kyseessä on enemmänkin vain syvästi masentunut henkilö ja masentumiseen ei usein löydykään yksiselitteistä syytä.

Maaliskuussa 2016 aloitimme kappaleen työstämisen uudestaan, eli emme käyttäneet tällä kertaa ensimmäistä demoversiotani työn pohjana. Teimme uuden tiedoston, johon soitin piano- ja syntetisaattoriraidat. Lauri soitti bassoraidat ja Ilkka rummut. Sekä Laurilla että minulla oli kappaleen Ableton –tiedostot omilla tietokoneillamme ja pystyimme jatkamaan kappaletta tahoillamme. Liitteen 1 tiedostossa 4.2 on kuultavissa, kuinka kappaleen luonne on muuttunut. Mm. tempo on nopeampi ja instrumentaatio on laajempi. Soinnut, melodia sekä taustalaulut ovat pysyneet ennallaan suurimmaksi osaksi. Teimme kappaleeseen myös outron, johon prosessoin⁸ ja efektoin äänittämiämme piano-, laulu- sekä rumpuraitoja.

5.5 Pinnalla

Pinnalla on loppukonserttini ainoa kappale, joka ei suoranaisesti kerro omasta elämästäni. Se on myös ensimmäinen kappale, jonka sanoitukset olen tehnyt mekaanisesti laulukirjoitustehtävän pohjalta. Tein kappaleen syksyllä 2016 ollessani opiskelijavaihdossa Tanskassa Aarhusissa. Olin kertonut lauluopettajalleni laulukirjoittamiseen liittyvistä vaikeuksista ja hän ehdotti, että voisimme kokeilla tunnilla nimenomaan kriittisen ajattelun välttämiseen liittyvän tehtävän.

Opettaja antoi minulle arpakuution ja kuusi paperia, jossa jokaisessa oli 12 ruutua. Jokaisessa ruudussa oli kuusi sanaa. Ensimmäisen arpakuutioilla heittämani luvun määrä oli se, miltä paperilta valitsen ruudukon. Toinen heitto määräsi ruudukoista vaakasuunnassa laskettavan ruudun ja kolmas heitto määräsi pystysuunnassa laskettavan ruudun. Neljännen heiton numeron mukaan valitsin sanan ruudusta. Toistin tämän kahdeksan kertaa. Alla on lueteltuna sanat, jotka lopulta sain ruudukoista.

- Pharmacy (Apteekki)
- Sanity (Mielenterveys)
- Cocktail (Koktaili)
- Cabin (Kabinetti)

⁸ Prosessorilla tarkoitetaan laitetta, joka muuttaa jotain audiosignaalin perusominaisuutta, mutta ei varsinaisesti lisää signaaliin mitään uutta (Sipilä 2013).

- Shadow (Varjo)
- Guitar (Kitara)
- Bullet (Luoti)
- Chart (Kartoittaa)

Tämän jälkeen sain 15 minuuttia aikaa kirjoittaa näiden sanojen pohjalta täysin vapaata ajatuksenjuoksua paperille. Tällaisesta kirjoitusharjoituksesta käytetään termiä vapaan kirjoituksen harjoitus – englanniksi free tai flow writing (Elbown 1981, 13-18.). Harjoituksen ideana on kirjoittaa tauotta niin suodattamatonta tekstiä paperille kuin mahdollista. Ainoa vaatimus on se, että kirjoittamista ei saa pysäyttää. Jos ajatus jää kesken tai mieleen ei tule mitään järkevää lausetta, lause jätetään kesken ja aloitetaan seuraava tai kirjoitetaan paperille siitä, kun mieleen ei tule mitään. Ajatukset ja ideat voivat olla kuinka raakileita tahansa. Lopputuloksella ei ole väliä, vaan ainoastaan kirjoituksen aikana tapahtuvalla ajatustyöllä. (Päivänsalo 2012)

15 minuutin aikana kirjoitin ylös kaikki ajatukset, mitä sanoista tuli ensimmäisenä mieleeni. Kirjoitin paperille myös monta kertaa lauseita kuten ”Nyt en keksi enää kirjoitettavaa” ja ”Onpa tämä hankala tehtävä”. Minulla on tekemäni kirjoitus edelleen tallella ja siihen olikin todella mielenkiintoista palata vuoden jälkeen. Ilman sitä en varmastikaan muistaisi enää niin tarkkaan, mistä kappaleen teksti sai alkunsa.

Pohdin kirjoituksessa tunnelmaa, mikä sanoista mielestäni välittyi. Kuvailin sitä ahdistavaksi, synkäksi ja turvattomaksi. Kabinetista mieleeni tuli vene ja tästä tulikin pääteema lopulliseen tekstiini. Sanoista apteekki, mielenterveys, kitara, kabinetti ja varjot minulla tuli mieleen tilanne, jossa tarinan päähenkilönä on alkoholisoitunut henkilö, joka istuskelee ränsistyneessä veneessään päivästä toiseen juopottelemassa ja soittelemassa kitaraansa. Apteekista ja koktailista tuli ajatus, että apteekki voisikin tarkoittaa veneestä löytyvää baarikaappia eikä kirjaimellisesti apteekkia. Päähenkilö näkee baarikaapin kuin lääkekaappinaan pahaan oloonsa. Luoti oli sanoista haastavin, sillä se on sanana niin voimakas. Sain siitä idean, että tarinaan liittyisi toinenkin henkilö. Luotiin tai ampumiseen liittyvät ideat tuntuivat mielestäni kuitenkin liian rankoilta, joten päätin olla käyttämättä sitä sanaa tekstissäni. Näistä ajatuksista lopulliseen versiooni jäivät muutamat teemat, kuten alkoholismi, vesiaiheinen teema vertauskuvallisesti sekä kaksi henkilöä, joista molemmat voivat toisen ongelmien takia huonosti. En halunnut mainita sanoituksissani alkoholia suoranaisesti. Tällöin kuulijalla jää enemmän tulkinnanvaraa, mikä päähenkilöiden ahdistuksen takana piilee.

Lauluopettajani antoi seuraavalle tunnille läksyksi kirjoittaa kaksi säkeistöä ja kertosaie vapaakirjoituksen pohjalta. Niiden tekemiseen saisin käyttää maksimissaan kaksi tuntia. Aluksi tehtävä tuntui mahdottomalta ajatukselta, mutta lopulta teksti syntyiikin yllättävän helposti. Huomasin, että pystyin vaikuttamaan helppouteen itse pienillä asioilla; laitoin korvatulpat päähän, puhelimen lentokonetilaan ja kaikki ylimääräiset virikkeet kuten tietokoneen toiseen huoneeseen ja istuin huoneessani vain paperin ja kynän kanssa. Laitoin herätyskellon soimaan kahden tunnin päähän ja päätin että en saa liikkua tuolista minnekään, ennen kun kello soi.

Päätin olla käyttämättä edes pyyhekumia, sillä senkin käyttö on monesti hidastanut luovaa työtäni. Ajattelin myös, että kaikista mahdollisista lauseista ja sanoista saattaa tulla ideoita toisiin kappaleisiin, mikäli ne eivät päädy juuri tähän lauluun ja siksi on parempi olla pyyhkimättä ”huonoja” ideoita pois. Tästä kappaleesta tulikin muutama idea kappaleeseen Suojassa. Pinnalla-kappaleen ensimmäisessä versiossa (liite 2) olevat fraasit *”Vanhan sillan alla huojuu laineissa vene myrskyiltä suojassa. Poika katsoo ikkunasta hiljaa odottaen iltaa.”* päätyivätkin lopulta Suojassa –kappaleeseen.

Aluksi kirjoitin yhden A4-arkin verran säkeistöjen sanoja, jotka liittyivät vielä ensimmäiseen teemaani. Kappaleen työnimi oli Vene ja se sijoittui konkreettisesti veneeseen, niin kuin vapaakirjoituksessa olin ideoinut. Liitteessä 2 on otteita ensimmäisistä sanoituksista sekä viimeisin versio. Sanat muuttuivat lopulta sen verran, että tarina ei sijoitu enää konkreettisesti veneeseen, vaan ajatus vedestä ja veneestä on enemmänkin vertauskuvallinen. Vesi-teema tuli kappaleeseen osittain tiedostamattomasti. Se ilmenee kappaleessa seuraavissa fraaseissa:

-”Pinta tulvii reunoilta yli”

-”Yrität uida vastavirtaan, toivot ettei kukaan huomaa.”

-”Tahdon pois tästä ikuisesta kierteestä – toistuvien valheiden merestä, ennen kuin molemmat hukutaan – valutaan pohjaan ja unohdutaan.”

-”Älä vedä mua sun mukana. Pysytellään yhdessä pinnalla. Kun kannatellaan toisiamme niin ollaan turvassa, kipeiltä muistoilta suojassa.”

Tehdessäni toista versiota sanoista, aloin hahmotella melodiaa mielessäni. Selasin tietokoneeltani äänitteitä kappaleideoista, joita olin nauhoitellut puhelimeeni vuosien varrelta. Löysin sieltä mielestäni näihin sanoihin sopivan pianolla soittamani kuvion

(liite 1, tiedosto 5.1). Kehittelin tähän melodian ja tein sointukierron kertosäkeeseen. Näin kappaleesta tuli valmis.

Tämän myötä huomasin taas, kuinka suuri hyöty vanhoista käyttämättömistä aihioista voi olla. Onnekseni minulla on tietokone, puhelin ja ulkoinen kovalevy pullollaan soittamiani ja laulamiani kappaleideoita kymmenen vuoden ajalta. Niistä riittänee aihioita koko loppuelämäkseni. Writer's block –vuosien aikana olin äärettömän turhautunut siihen, että ideat jäivät aina maksimissaan muutaman tahdin mittaisen sointukierron tai melodian tasolle. Nyt voin kuitenkin kiittää itseäni siitä, että säilytin aikoinaan kaikki äänitteet. Nyt kun olen päässyt taas vauhtiin säveltämisessä, kappaleaihiot ovat todella kullanarvoisia. Nykyään, jos mieleeni ei tule uusia ideoita, voin vain avata musiikkikirjastoni ja alkaa poimia sieltä sopivia pätkiä uuteen lauluun.

6 Pohdinta

Koen, että tämän opinnäytetyön myötä olen päässyt jo paljon eteenpäin laulunkirjoittamisessa. Siitä en tiedä, ovatko kappaleeni sen parempia kuin ennen, mutta ennen kaikkea olen päässyt omista lukoista suurimmaksi osaksi eroon. Se olikin tämän työn yhtenä suurimpana tavoitteena. Laulunkirjoittaminen on mukavampaa ja rennompaa kuin aiemmin. En ole jatkuvasti mollaamassa itseäni tai pelkää, jos kukaan ei tykkääkään kappaleistani. Olen erityisen iloinen siitä, että uskallan tuoda omia ideoitani muiden kuultavaksi jo huomattavan paljon rohkeammin kuin ennen.

Voisin sanoa, että tämän työn itselleni asettama tavoite on mennyt paremmin kuin odotin. Olen saanut konsertillisen kappaleita valmiiksi ja pystyn seisomaan niiden kaikkien takana ilman pelkoa siitä, jos joku ei pidäkään tekemästani musiikista. Tottakai edelleen toivon, että ihmiset mieluummin pitäisivät kappaleistani kuin eivät pitäisi, mutta sillä ei ole minulle enää niin suurta väliä kuin aiemmin. Huomaan muun muassa siitä, että olen saanut itseluottamusta laulunkirjoitukseen, kun omien kappaleiden analysoiminen tässä työssä ja keskeneräisten demoäänitteiden jakaminen eivät tunnu niin pelottavalta. Vielä vuosi sitten en olisi voinut kuvitellakaan kirjoittavani niin avoimesti omista kappaleistani, etenkin sanoituksista.

Tutkaillessani ensimmäisiä improvisaatiolaulujani ja vanhoja sävellyksiäni oivalsin, että asenne laulujen tekemiseen alkoi muuttua aloittaessani ammattiopinnot. Kun musiikin harrastaminen alkoi muuttua tavoitteellisemmaksi, alkoi myös paineet laulunkirjoituksen osalta kasvaa. Aloin niin sanotusti yliajattelemaan säveltäessäni ja tämä oli yksi merkittävimmistä syistä writer's blockin kehittymisessä. Mutta kiitos deadlinejen ja muiden ulkoisten tekijöiden kuten ulkomailla asumisen, nyt olen taas monta askelta lähempänä samanlaista positiivista välinpitämättömyyttä luomisprosessissa kuin varhaisimpia lauluja tehdessäni.

Uskon, että vapaan improvisaation kautta säveltämistä on helpompi lähestyä ilman liiallista itsekritiikkiä ja analysointia. Parasta olisi, että kappaleen luomisen ensimetreillä ei olisi minkäänlaista suodatinta, vaan kaikenlaisten ideoiden olisi hyvä antaa tulla ulos. Heikki Salo toteaa osuvasti kirjassaan Kahlekuningaslaji – laululyriikan käsikirja (2014, 32), kuinka tärkeää itsekritiikin oikeanlainen ajoittaminen on. Monilla laulunkirjoittajilla kriittinen vaihe iskee liian varhain ja täten estää koko työnteon. Kritiikki on tärkeä osa säveltämistä, mutta vasta kappaletta hioessa.

Omien kokemusten, lukemani kirjallisuuden sekä muiden laulunkirjoittajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta kehottaisin kaikkia säveltämisestä kiinnostuneita kokeilemaan rohkeasti uusia työtapoja säveltämisessä. Se voi tuoda täysin uusia näkökulmia musiikintekemiseen ja ehkäisee vanhoihin kaavoihin kangistumista. Havaitsin myös, että laulunkirjoituksen sujuvuuden kannalta on erittäin tärkeää, että kirjoittaja uskaltaa poistua mukavuusalueeltaan. Itse ainakin koen, että mitä enemmän kohtaan asioita, joita olen ennen vältellyt, sitä enemmän vapaudun turhista ajatuksista, kuten liiallisesta itsekritiikistä ja muiden mielipiteiden huomioimisesta. On myös ensisijaisen tärkeää osata kirjoittaa huonoja ideoita ylös. Koskaan ei voi tietää, millaisia uusia ajatuksia jokin vanha melodianpätkä herättää vaikkapa viiden vuoden päästä. Kuitenkin tämän opinnäytetyön myötä tullut suurin oivallus on ollut se, että kaikista tärkeintä on vain kirjoittaa mahdollisimman paljon, vaikka kuinka tuntuisikin, että aika ei riitä, ideoita ei synny tai kaikki ideat kuulostavat huonolta. Jos todella haluaa saada uutta musiikkia luotua, on vain ryhdyttävä kirjoittamaan. Mitä enemmän tekee, sitä suuremmalla todennäköisyydellä kappaleiden joukosta tulee löytymään myös helmiä.

Arabiasalissa 23.11.2017 pidetty loppukonsertti oli minulle paljon enemmän kuin opintojeni loppututkinto tai yksi opintosuoritus todistukseeni. Se oli kuin viimeinen sinetti tietylle ajanjaksolle elämässäni. Mutta samanaikaisesti, kun konsertti päätti

yhden aikakauden, se myös aukaisi oven tulevaan. Vuosia kypsyttelyt laulujen ideat alkavat vihdoinkin olla valmiita esitettäväksi. Aika näyttää, mihin suuntaan musiikillinen polkuni tästä eteenpäin vie, mutta siitä olen varma, että laulun kirjoitus tulee aina olemaan iso osa elämäni.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Chaisson Tim 2011. Consider The Co-Write. Toronto: Canadian Musician.
<http://search.proquest.com/iimp/docview/918966857/fulltext/F0B1C90B2C984837PQ/2?accountid=11363> Nettidokumentti. (Viitattu 10.10.2017)

Elbow Peter 1981. Writing With Power: Techniques for Mastering the Writing Process. Oxford: Oxford University Press, Inc. PDF-dokumentti:
<https://www.amazon.com/Writing-Power-Techniques-Mastering-Process/dp/0195120183>

Elo Heikki 4/2010. Sovittaja. Kolumni. Helsinki: Selvis-lehti.
<https://www.rytmimanuaali.fi/saveltaminen-mista-lahtea-liikkeelle-ja-miten-saattaa-biisi-valmiiksi/> Nettidokumentti. (Viitattu 6.11.2017)

Heinonen Yrjö 1995. Elämyksestä ideaksi – ideasta musiikiksi. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto.

Hitunen Riikka & Hottinen Merja 2016. Suomalaisten musiikintekijöiden popkappaleet maailmalla. Helsinki: Music Finland.

Hyvönen Tero 2016. MIDI-studiosovellus – Teoria, suunnittelu ja ohjelmointi. Opinnäytetyö. Turku: Turun Ammattikorkeakoulu.

Itsetunto 2017. Itsetunnon määritelmä Psykoterapiakeskus Vastaamo.fi –sivustolla.
<https://vastaamo.fi/itsetunto> (Viitattu 10.11.2017)

Konnikova Maria 2016. How To Beat Writer's Block. The New Yorker. Chicago: Condé Nast. <https://www.newyorker.com/science/maria-konnikova/how-to-beat-writers-block> Nettidokumentti. (Viitattu 8.11.2017)

Lindblom-Yläne Sari. Powerpoint-esitys. Helsinki: Helsingin Yliopisto.
<http://www.helsinki.fi/teol/ktel/graduateschool/training/lindblom.pdf> (Viitattu 6.11.2017)

Louhivuori Aino 2004. Lapsen Lauluimprovisaatioiden Tonaalisuuden Kehitys. Pro gradu –työ. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto.
https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/9925/URN_NBN_fi_jyu-2005109.pdf?sequence=1

Partti Heidi & Ahola Anu 2016. Säveltäjyyden jäljillä – Musiikintekijät Tulevaisuuden Koulussa. Helsinki: Taideyliopiston Sibelius-Akatemia.

Pattison 2009. Writing better lyrics. Ohio: Writer's Digest Books. PDF-dokumentti: <https://www.amazon.com/Writing-Better-Lyrics-Pat-Pattison/dp/1582975779>

Peltomäki Juha 2015-2017. Improvisointi. Musapaja-verkkosivusto. [https://musapaja.net/musiikin teoria/improvisointi ja improvisaation perusteet.php](https://musapaja.net/musiikin_teoria/improvisointi_ja_improvisaation_perusteet.php) Nettidokumentti. (Viitattu 15.11.2017)

Prosessikirjoittaminen 2014. Wikipedia-artikkeli. Hakusana: Prosessikirjoittaminen. (Viitattu 18.11.2017)

Päivänsalo Tiina-Maria 2012. Freewriting eli vapaan kirjoittamisen harjoitus. Oppimisen taidot-verkkosivusto. <https://oppimisentaidot.wordpress.com/2012/10/23/freewriting-eli-vapaan-kirjoittamisen-harjoitus/> (Viitattu 18.11.2017)

Ruotsala Arto 2014. Äänituotannon perusteet: miksaus. . Emute-musiikkiteknologiasivusto. <http://emute.edu.fi/taustatieto/artikkelit/5.-aaenituotannon-perusteet-miksaus> Nettidokumentti. (Viitattu 9.11.2017)

Salo Heikki 2016. Kahlekuningaslaji – laululyriikan käsikirja. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Sipilä Juha 2013. Prosessointi, osa 1 – Efektit ja prosessorit. Emute-musiikkiteknologiasivusto. <http://emute.edu.fi/oppimateriaali/aihealueet/audio-sekvensserit/efektit-ja-prosessorit> Nettidokumentti. (Viitattu 9.11.2017)

Tuottaja 2017. Wikipedia-artikkeli. Hakusana: Äänitetuottaja. <https://fi.wikipedia.org/wiki/%C3%84%C3%A4nitetuottaja> (Viitattu 10.11.2017)

Audiovisuaaliset lähteet

Kärki Toivo 2016. Haastattelu aika tuntematon. Inspiraatio, Toivo Kärjen haastattelu albumilta Leivonen Lumimyrskyssä (2016): Celebrating the Music of Toivo Kärki. Blue Music Group.

Äänitallitteet

Tämän opinnäytetyön äänitallitteet eivät ole jaossa julkisesti. Tiedostot ovat saatavilla työn kirjoittajalta.

Luvussa 5 käsitellyiden kappaleiden videomateriaali loppukonsertista löytyy osoitteesta <https://www.youtube.com/playlist?list=PLe5mq5i7bk3tDOgClfkaVGssiM9ZyLJmJ>.

Äänitallitteiden sisältö:

KANSIO 1: Luvun 4 liitteet

1.1 Lauluimprovisaatiot

- 1.1.1 Hilikka 2 vuotta
- 1.1.2 Hilikka 3 vuotta
- 1.1.3 Hilikka 4 vuotta

1.2 Painted Mind

- 1.2.1 LeadSheet_PaintedMind
- 1.2.2 Painted Mind 2012
- 1.2.3 Painted Mind 2015 JBB Treenit

KANSIO 2: Yövalo/Prisoner

- 2.1 Yövalo 2014 jamiäänite
- 2.2 Demo_Yövalo 2017
- 2.3 Prisoner_JBB_treenit2015

KANSIO 3: Heijastus

- 3.1 Demo_Heijastus2015
- 3.2 Kitarademo_Heijastus2015
- 3.3 Kertosäedemo_Heijastus
- 3.4 Säkeistödemo_Heijastus
- 3.5 Viulu/lauludemo_Heijastus
- 3.6 Kenraaliharjoitusäänite
- 3.7 HEIJASTUSvocs - Full Score

KANSIO 4: Suojassa

- 4.1 Demo_In My World1/2016
- 4.2 Demo_Balloon 3/2016
- 4.3 Demo_Suojassa
- 4.4 Kenraaliharjoitusäänite_Suojassa
- 4.5 Balloon/Suojassa - Full Score.pdf

KANSIO 5: Pinnalla

- 5.1 Pinnalla 2015
- 5.2 Pinnalla 2016

Kappaleiden lyriikoiden vaiheita

”Heijastus” –kappaleen sanat (Viimeisin versio 20.11.2017)

1. Heijastuu kuvasi sun

Kantautuu kauas naurusi kun

silmäni koitan ummistaa

Luotasi pois kulkea

2. Vaikka en enää haluisikaan

katsella sun muuttuvaa maisemaa,

niin ymmärrän vihdoon että en

pakoon pääse vaikka juoksisinkin lujempaa

Mut mä en pakoon haluakkaan

3. Sun kanssa meinasin hukkoa

tuttuun ja turvalliseen takertua

Mä en uskaltanu vaistoani kuunnella

Kuljin mielummin jo koluttuja polkuja

4. Mut nyt mä tiedän kuinka vastoinkäymisiä kohdata

kuinka käyttää myrskysilmässä sateenvarjoa

Mä en aio enää antaa sun mua manipuloida

Vaikka kuinka mun ajatuksia salakuunnella

Varjot mitkä sä toit mukanas

ei tullu mun elämään turhaan

Niiden suojassa mä pystyn

katseeni avaamaan

Silloin luulin kulkeneeni täysin harhaan

Mut nyt mä seison vahvempana

kuin milloinkaan

Varjot mitkä sä toit mukanas

ei tullu mun elämään turhaan

Niiden suojassa mä pystyn

katseeni avaamaan

Ennen luulin sun olevan ainut tuki ja turva

Mut nyt ei tarvii sunkaan enää mua kannatella

Suojassa – kappaleen sanoitusten versiot

My World (Suojassa - 1. Versio)

1. I'm living in a world where no one can see me
I'm living in a world where no one can hurt me
I'm happy, I'm happy
Just lying on my bed here (by myself)/I'm lying here only with myself
In my world, In my world

2. I built this shell to keep *the troubles* away
I don't need your help. I know I can handle this.
I'm happy
Yeah I'm happy.
I don't have to be surrounded by the dangers anymore.

You, you, you, you tore me apart
You, you, you, you broke my heart
You, you, you, -locked me here to heal these scars/-You drew me these scars
But now all my fears/tears are gone/dry
'cause I'm safe here in my world

Balloon (Suojassa - 2. Versio)

I'm living up here, no one can see me
I'm living up here where no one can hurt me
I'm happy
oh so happy
just dreaming all alone here
in my balloon
my balloon

It's better here, far away from troubles
I don't need your help, I know I can handle this.
cause I'm happy
Yeah I'm happy.
just living on my own here
in my balloon

you tore me apart
you broke my heart
you sent me here to heal the scars
and i should thank you for it
cause i'm finally alive in my balloon
my balloon

Some say it's too easy to be ignorant or just blind
But that's not how i feel cause living can be easy
if we're happy
yeah happy
let me dream just all alone here
in my balloon

you tore me apart
you broke my heart
you sent me here to heal the scars
and i should thank you for it
cause im finally alive in my balloon
my balloon

Suojassa - 3. Versio

Nyt on kaikki hyvin taas
En tarvii suojaa sultakaan
Mä selviin omillaan
Mut miks ei kukaan huomaa kun mä nauran?
Tai ainakin hymyilen
Ehkä hymyilen niin hiljaa
tän viltin alla
katseilta suojassa

En tarvii apua
sulta tai keneltäkään muulta
Riittää et saan asua
mun omassa maailmassa,
missä voin olla hiljaa
olla hiljaa
Ja elää ilman aikaa

Kun vaan saan olla rauhassa
tän viltin alla
tääl on turvallista
Mun maailmassa
on turvallista
Mun maailmassa
on hyvä olla

Suojassa - 4. versio

1. Nyt on kaikki hyvin taas
kun pääsin tänne suojaan
Mä selviin omillaan
vaikkei muut huomaakaan
kun mä nauran
tai ainakin hymyilen
Ehkä hymyilen niin hiljaa
tän peiton alla
katseilta suojassa

2. En tarvii apua
sulta tai keneltäkään muulta
Riittää et saan asua
mun omassa maailmassa,
missä voin olla hiljaa
olla hiljaa
Ja elää ilman aikaa

*Näin on helpompaa, ei tarvii astuu tuntemattomaan
Tääl on kauniimpaa en tahdo nähdä ulkomaailmaa
Täällä pystyn vihdoin omat ajatukset kuulemaan
En mee enää harhaan
kun voin suojassa olla tän peiton alla
Täällä oon turvassa*

3. Tääl mun ei tarvii katua
väärin valittuja sanoja
Nyt voin vaan kuunnella
naapurihuoneen melua
Nyt tahdon olla vaan hiljaa,
(ja) odottaa iltaa
ja seuraavaa aamun nousua

Pinnalla – kappaleen sanoitusten versiot

Otteita ensimmäisestä versiosta:

"Veneessä istuu mies, lapsi tuijottaa hiljaa."

"Vanhan sillan alla huojuu laineissa vene myrskyltä suojassa. Poika katsoo ikkunasta hiljaa odottaen iltaa."

"En ole enää turvassa. Me huojutaan tuulessa/Et ole enää turvassa, sun elämä huojuu..

Vesi roiskuu reunoilta yli. Kaukana on äidin syli.

Yritän uida/yrität uida vastavirtaan.

Toivot ettei kukaan huomaa.

Tahdon pois täältä / Tahdot pois sieltä

ikuisesta kierteestä.

Ennen kuin molemmat hukutaan,

valutaan pohjaan ja unohdutaan.

"Ei sun ongelmat johdu noista pulloista, vaan opituista käytöstavoista

Luupeista, jotka pitää sut radalla,

Muka elävien kirjoissa

Sun täytyy nähdä tää eri tavalla,

Päästää irti sun varjoista.

Ei muut voi tehdä sitä sun puolesta."

"Me pysytään aina sun rinnalla.

Tuut saamaan taas kiinni arjesta.

Jos et meinaa pysyy mun mukana,

niin hidastetaan vauhtia.

Mut mä en voi olla sun turvana,

Jos sulla ei oo tarpeeks omaa tahtoa.

Älä syötä itselles valheita,

Ei niitä aio muutkaan uskoa."

Pinnalla – 2. versio

1.Me ei olla enää turvassa

Meidän elämä huojuu kovassa tuulessa

2.Pinta tulvii reunoilta yli

Enää ei auta munkaan syli

Yrität uida vastavirtaan

Toivot ettei kukaan huomaa

3.Tahdon pois tästä ikuisesta kierteestä

toistuvien valheiden merestä

ennen kuin molemmat hukutaan,

valutaan pohjaan ja unohdutaan.

Älä vedä mua sun mukana

Oon yrittäny vaan pysyy sun tukena

Mutta mä en voi olla sun turvana,

jos sulla ei oo tarpeeks omaa tahtoa.

4.Ethän syötä itselles valheita

Ei niitä aio kukaan muukaan uskoa.

5.Tuut saamaan taas kiinni arjesta,

jos vaan päästät irti sun varjoista.

Jos avaat silmäs niin huomaat,

sä pystyt vielä itsesi pelastamaan.

Mut älä vedä mua sun mukana

pysytellään yhdessä pinnalla.

Kun kannatellaan toisiamme niin ollaan turvassa,

kipeiltä muistoilta suojassa.